

แบบแสดงความคิดเห็น
ต่อ (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบโครงข่ายเสมือน

วัน/เดือน/ปี ที่แสดงความคิดเห็น	13/07/2569
ชื่อ	นายแอล ราชภูมิ
ตำแหน่ง	CEO
หน่วยงาน	บริษัท เอ็มวีเอ็นโอ เซอร์วิส เซส จำกัด ผู้รับใบอนุญาต MVNA เลขที่ TEL1/2567/033
ที่อยู่	เลขที่ 9 ซอย นวมินทร์ 74 แยก 3-8-11 แขวง รามอินทรา เขต คันนายาว กรุงเทพฯ 10230
โทรศัพท์/โทรสาร	
E-mail	

วันที่: 13 กรกฎาคม 2569

เรื่อง: หนังสือแสดงความคิดเห็นสาธารณะต่อ (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบโครงข่ายเสมือน

เรียน: เลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.)

๘๗ ถนนพหลโยธิน ซอย ๘ (สายลม) แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

ข้าพเจ้า นายแอล ราชภูมิเชน ในฐานะประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) บริษัท เอ็มวีเอ็นโอ เซอร์วิสেস จำกัด ผู้รับใบอนุญาต MVNA เลขที่ TEL1/2567/033 ในประเทศไทย ขอเสนอความคิดเห็นต่อ (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบโครงข่ายเสมือน ตามกระบวนการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะภายใต้มาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

หนังสือแสดงความคิดเห็นฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยอาศัยข้อเสนอและประเด็นที่ข้าพเจ้าได้ยื่นต่อ กสทช. ในการประชุมกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้าน MVNO อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ ถึงปี ๒๕๖๘ ซึ่งปรากฏอยู่ในบันทึกการประชุมของ กสทช. หลายประเด็นที่ได้เสนอไว้ยังไม่ได้รับการแก้ไข และบางประเด็นยังคงปรากฏอยู่ใน (ร่าง) ประกาศฉบับปัจจุบัน

ข้าพเจ้าขอยืนยันโดยชัดแจ้งว่า หนังสือแสดงความคิดเห็นฉบับนี้ไม่ได้จำกัดเฉพาะการตอบคำถามทั้งสิบข้อที่ กสทช. กำหนดไว้ล่วงหน้า เนื่องจากกรอบคำถามดังกล่าวเป็นเพียงรูปแบบของกระบวนการรับฟังความคิดเห็น มิใช่ข้อจำกัดสิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ข้าพเจ้าจึงขอให้ กสทช. พิจารณาและตอบข้อเสนอมติทุกประเด็นที่ปรากฏในหนังสือฉบับนี้เป็นลายลักษณ์อักษร ก่อนการประกาศใช้ ประกาศฉบับสุดท้าย

ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในบันทึกของ กสทช. แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ปัญหาหลักของตลาด MVNO ได้รับการหยิบยกขึ้นอย่างเป็นทางการในการประชุมกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างน้อยสามครั้งติดต่อกัน วาระการประชุมคณะกรรมการ กสทช. ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงประกาศ MVNO (วาระที่ ๔.๑๖) ถูกเลื่อนการพิจารณามาแล้วมากกว่าห้าสิบครั้งนับตั้งแต่ปี ๒๕๖๗ ปัจจุบันยังไม่มีผู้ให้บริการ MVNO รายใดสามารถเปิดให้บริการบนโครงข่ายของเอไอเอสหรือทรูได้ และผู้รับใบอนุญาต MVNA ก็ยังไม่สามารถทราบได้อย่างชัดเจนจากกรอบกฎหมายว่าตนมีสิทธิเป็นเจ้าของและดำเนินการโครงสร้างพื้นฐานใดได้บ้าง (ร่าง) ประกาศฉบับนี้ยังมีได้แก้ไขปัญหาพื้นฐานดังกล่าวอย่างเพียงพอ

ขอแสดงความนับถือ

นายแอล ราชภูมิเชน

CEO, บริษัท เอ็มวีเอ็นโอ เซอร์วิสেস จำกัด

ส่วนที่ 1: คำแถลงเบื้องต้น - หลักฐานความล้มเหลวของกรอบโครงสร้างเชิงระบบ

ก่อนที่จะพิจารณาข้อกำหนดเฉพาะใดๆ ของร่างประกาศ จำเป็นต้องพิสูจน์ข้อเท็จจริงในบันทึกประวัติก่อนนี้ไม่ใช่การยื่นข้อเสนอเกี่ยวกับการปรับปรุงกฎระเบียบเล็กๆ น้อยๆ

แต่เป็นข้อเสนอเกี่ยวกับกรอบโครงสร้างที่ล้มเหลวในทุกตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลได้ ซึ่งความล้มเหลวดังกล่าวได้รับการบันทึกไว้เป็นเวลานานกว่าทศวรรษ และต้นเหตุของปัญหาก็ได้รับการยกขึ้นหารืออย่างเป็นทางการกับ กสทช. ในการประชุมกลุ่มย่อย (focus group) สามครั้งติดต่อกัน โดยไม่นำไปสู่การดำเนินการแก้ไขใดๆ

1.1 ตลาดมีความถดถอย

จำนวนผู้ประกอบการ MVNO ที่เปิดให้บริการในประเทศไทยลดลงอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่มีประกาศ MVNO ฉบับดั้งเดิม

มีการออกใบอนุญาต MVNO มากกว่า 65 ใบโดย กสทช. แต่ผู้ได้รับใบอนุญาตส่วนใหญ่กลับต้องปิดตัวลงหรือหยุดประกอบกิจการ

ร่างประกาศฉบับนี้ได้ออมรับข้อเท็จจริงดังกล่าวในส่วนอารัมภบท แต่สิ่งที่ไม่ได้ออมรับคือ ผลลัพธ์นี้ไม่ได้เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุทางการตลาด แต่เป็นผลลัพธ์ที่คาดการณ์ได้จากการออกใบอนุญาตโดยไม่มีการจัดให้มีและบังคับใช้กรอบการเข้าถึงโครงข่ายที่ชัดเจนและปราศจากการเลือกปฏิบัติจาก MNO รายใหญ่ที่ครอบงำตลาด

กสทช. ออกใบอนุญาต แต่ กสทช. ไม่ได้บังคับใช้การเข้าถึงโครงข่าย ผู้ได้รับใบอนุญาตจึงเป็นผู้แบกรับความเสียหาย

1.2 วาระการประชุม 4.16 - ถูกเลื่อนออกไปมากกว่าห้าสิบครั้ง

วาระการประชุมของบอร์ด กสทช. ที่ครอบคลุมการปฏิรูปประกาศ MVNO ซึ่งบรรจุเป็นวาระอย่างเป็นทางการในรายการที่ 4.16 ได้ถูกเลื่อนการพิจารณาในวาระการประชุมของบอร์ด กสทช. ออกไปมากกว่าห้าสิบครั้งตั้งแต่ปี 2024 นี้ไม่ใช่ความล่าช้าทางขั้นตอนการดำเนินงาน แต่เป็นรูปแบบพฤติกรรมที่มีหลักฐานชัดเจนขององค์กรในการหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบตามกฎหมาย ประเด็นที่น่าเสนอในเวทีรับฟังความคิดเห็นสาธารณะครั้งนี้เป็นเรื่องที่พร้อมสำหรับการตัดสินใจในระดับบอร์ดมาเป็นเวลาหลายปีแล้ว ผู้มีส่วนได้เสียที่ได้เข้าร่วมกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของ กสทช. ด้วยความสุจริต ทั้งการเข้าร่วมประชุม focus group การยื่นข้อคิดเห็นเป็นลายลักษณ์อักษร และการยกข้อพิพาทอย่างเป็นทางการ ต่างต้องรอคอยในขณะที่บอร์ดเลื่อนการดำเนินการซ้ำแล้วซ้ำเล่า ข้อเท็จจริงนี้ต้องได้รับการยอมรับในผลการพิจารณาภายหลังการรับฟังความคิดเห็นของ กสทช. และ กสทช. จะต้องอธิบายว่ากลไกการกำกับดูแลใดที่จะป้องกันไม่ให้เกิดการเลื่อนการดำเนินการที่จำเป็นตามประกาศฉบับสุดท้ายออกไปอีก

1.3 ไม่มี MVNO รายใดสามารถเปิดให้บริการบนโครงข่าย AIS หรือ True ได้

ไม่มี MVNO หรือ MVNA รายใดที่สามารถประสบความสำเร็จในการเข้าถึงบริการขายส่งโครงข่ายจาก AIS หรือ True ซึ่งเป็นผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (MNO) สองรายหลักในประเทศไทย

ความล้มเหลวนี้ได้รับการยกขึ้นหารืออย่างเป็นทางการในการประชุม focus group ของ กสทช. อย่างน้อยสามครั้งติดต่อกัน แต่ก็ยังไม่ได้รับการแก้ไข

ร่างประกาศไม่มีข้อกำหนดใดที่แก้ไขปัญหานี้โดยตรง ข้อกำหนดอื่นๆ ทั้งหมดในร่างประกาศไม่ว่าจะเป็นข้อเสนอขายส่ง กรอบเวลาการเจรจา มาตรการส่งเสริมการลงทุน หรือขั้นตอนการระงับข้อพิพาทล้วนไม่มีความหมายในทางพาณิชย์ต่อผู้ประกอบการที่ไม่สามารถเข้าถึงโครงข่ายได้ตั้งแต่แรก

1.4 เงื่อนไขล่วงหน้าเรื่องประสบการณ์ 3 ปีของ AIS - สถานะกลืนไม่เข้าคายไม่ออก (Catch-22) ที่ กสทช. ยอมรับ

AIS ได้กำหนดไว้ในกระบวนการเข้าถึงบริการขายส่ง โดยกำหนดให้ผู้สมัคร MVNO ต้องแสดงหลักฐานประสบการณ์ย้อนหลัง 3 ปีในการดำเนินกิจการโครงข่ายเสมือน

กสทช. ไม่ได้ปฏิเสธข้อกำหนดนี้
เงื่อนไขดังกล่าวเป็นเงื่อนไขที่จำกัดการแข่งขันและมีลักษณะเป็นวงจรปิดอย่างเห็นได้ชัด
เนื่องจากผู้ประกอบการจะไม่สามารถมีประสบการณ์การดำเนินงาน MVNO
เป็นเวลาสามปีได้เลยหากไม่ได้รับสิทธิเข้าถึงโครงข่ายตั้งแต่แรก
ซึ่งการจะเข้าถึงโครงข่ายได้ก็กลับถูกบังคับให้ต้องแสดงประสบการณ์สามปีดังกล่าว

นี่คือสิ่งที่เป็นไปได้ในเชิงโครงสร้างที่ถูกออกแบบมาเพื่อกีดกันการเข้าสู่ตลาด
โดยไม่มีฐานทางกฎหมายรองรับในประกาศใดๆ ของ กสทช. พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม
หรือพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่

เหตุผลที่ MNO จะสามารถปฏิเสธการให้เข้าถึงบริการขายส่งได้นั้น
มีระบุไว้โดยละเอียดและจำกัดเฉพาะเรื่องไว้แล้วในประกาศฉบับปัจจุบัน ซึ่งไม่มีเรื่องประสบการณ์รวมอยู่ด้วย
ความล้มเหลวของ กสทช.

ในการดำเนินการกับเงื่อนไขนี้หลังจากได้รับการยกขึ้นหารืออย่างเป็นทางการในเวทีรับฟังความคิดเห็นก่อนหน้า
นี่ ถือเป็นความล้มเหลวในการกำกับดูแลในระดับร้ายแรงที่สุด

กสทช. ไม่ใช่ผู้ประกอบการ คือใช้อำนาจตามหลักนิติธรรมในประเทศนี้
เงื่อนไขนี้ต้องถูกสั่งห้ามไว้ในเนื้อหาของประกาศฉบับนี้ และต้องสั่งการให้ถอดถอนออกโดยทันที

1.5 เงื่อนไขการควมรวมกิจการ TRUE/DTAC - การไม่บังคับใช้กฎระเบียบเป็นเวลา 3 ปีครึ่ง

การควมรวมกิจการของ TRUE และ DTAC ได้รับการอนุมัติจาก กสทช. ภายใต้เงื่อนไขที่รวมถึงภาระผูกพันในการเปิดให้เข้าถึงโครงข่ายสำหรับ MVNO

เงื่อนไขเหล่านั้นมีผลบังคับใช้มานานกว่า 3 ปี 8 เดือนแล้ว แต่ กสทช. ยังไม่มีการบังคับใช้

นิติบุคคลที่ควมรวมกัน ซึ่งปัจจุบันเป็น MNO ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยตามฐานผู้ใช้บริการ โดยบริษัทในเครือถือครองส่วนแบ่งตลาดค่าปลีกประมาณ 95% ยังไม่ได้ให้บริการเข้าถึงแก่ MVNO ตามที่กำหนดไว้

นี่ไม่ใช่ข้อพิพาททางพาณิชย์ระหว่างเอกชน แต่เป็นเงื่อนไขทางกฎหมายที่กำหนดโดย กสทช. ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการอนุมัติการควมรวมตลาดครั้งใหญ่

ความล้มเหลวในการบังคับใช้เงื่อนไขถือเป็นการละเลยหน้าที่ตามกฎหมายของ กสทช.

การยื่นข้อเสนอนับนี้เรียกร้องอย่างเป็นทางการให้ กสทช. บังคับใช้เงื่อนไขการเข้าถึงโครงข่าย MVNO จากการควมรวมกิจการ TRUE/DTAC โดยทันที และต้องรายงานสถานะของการบังคับใช้ดังกล่าวต่อสาธารณะภายใน 30 วันหลังจากประกาศนี้มีผลบังคับใช้

1.6 ข้อพิพาทเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานที่อนุญาต - กรณีศึกษาความล้มเหลวในการกำกับดูแล

บริษัท เอ็มวีเอ็นโอ เซอร์วิสেস จำกัด (MVNO Services Co., Ltd) ได้ยื่นข้อพิพาทอย่างเป็นทางการต่อ กสทช. เกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานและระบบที่ผู้รับใบอนุญาต MVNA ได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของและดำเนินงาน

ฝ่าย MNO ได้แย้งว่า MVNA ไม่สามารถติดตั้งระบบโครงข่ายและระบบไอทีเฉพาะบางประเภทได้ กสทช. ใช้เวลานานกว่าหนึ่งปีกว่าจะได้ข้อสรุป และเมื่อมีคำตัดสิน กสทช.

กลับเห็นพ้องกับแนวทางของผู้ประกอบกิจการ ผู้รับใบอนุญาตจึงได้ขอให้ กสทช.

จัดทำเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษรที่ระบุอย่างชัดเจนว่าระบบใดที่ MVNA

ได้รับอนุญาตและไม่อนุญาตให้ติดตั้ง แต่ กสทช. ยังไม่ได้จัดทำเอกสารดังกล่าว

ณ วันที่ยื่นข้อเสนอนับนี้ กสทช.

ยังไม่สามารถและดูเหมือนว่าจะไม่สามารถจำกัดความสิทธิในโครงสร้างพื้นฐานของผู้รับใบอนุญาตของตนเองได้

ซึ่งนี่คือความล้มเหลวขั้นพื้นฐานในความสามารถด้านการกำกับดูแลที่ส่งผลกระทบทางการเงินโดยตรงต่อผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาต

ความคลุมเครือแบบเดียวกันที่ก่อให้เกิดข้อพิพาทนี้ยังคงปรากฏอยู่ในร่างประกาศฉบับใหม่

ซึ่งใช้ถ้อยคำอธิบายในลักษณะยกตัวอย่าง เช่นคำว่า "เช่น" (such as) เหมือนกับประกาศฉบับดั้งเดิมปี 2013 และมันจะก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ล้มเหลวในแบบเดิมซ้ำอีก

1.7 ปัญหาค่าธรรมเนียมซ้ำซ้อนสามต่อ (The Triple Fee Problem)

ในปัจจุบัน บริการเวลาโทรและรับส่งข้อมูลเคลื่อนที่ (airtime) เดียวกันต้องถูกเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประจำปีจาก กสทช. ถึงสามครั้ง เมื่อผ่านห่วงโซ่จาก MNO ไปยัง MVNA และไปยัง MVNO:

- MNO จ่ายค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามฐานรายได้จาก airtime ที่ขายให้แก่ MVNA
- MVNA จ่ายค่าธรรมเนียมตามฐานรายได้จาก airtime เดียวกันนั้นที่ขายให้แก่ MVNO
- MVNO จ่ายค่าธรรมเนียมตามฐานรายได้จาก airtime เดียวกันนั้นที่ขายให้แก่ผู้ให้บริการปลายทาง

โครงสร้างค่าธรรมเนียมสามต่อนี้สร้างความเสียเปรียบด้านราคาและอัตรากำไรโดยตรงแบบสะสมในทุกชั้นที่อยู่ใต้ MNO ลงมา

การลดค่าธรรมเนียมในบทที่ 6 ของร่างประกาศ ช่วยลดอัตรากำไรค่าธรรมเนียมในชั้น MVNA และ MVNO เป็นเวลาสามปี แต่ไม่ได้แก้ปัญหาคงโครงสร้างของการจัดเก็บค่าธรรมเนียมซ้ำซ้อนสามครั้งบนบริการเดียวกัน

แนวทางแก้ไขที่เหมาะสมคือ ให้ MNO

เป็นผู้เสียค่าธรรมเนียมรายปีตามฐานรายได้ในฐานะผู้ถือใบอนุญาตหลักและผู้ถือครองคลื่นความถี่ ส่วนในชั้น MVNA และ MVNO ควรได้รับการยกเว้นจากการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามฐานรายได้บน airtime เดียวกันนั้น

สิ่งนี้สอดคล้องกับหลักการที่ว่าค่าธรรมเนียมควรสะท้อนถึงต้นทุนในการกำกับดูแล ไม่ใช่การเรียกเก็บซ้ำซ้อนในกิจกรรมทางเศรษฐกิจเดียวกัน

1.8 แพ็กเกจค่าบริการแบบไม่จำกัด เทียบกับ ราคาขายส่งต่อเมกะไบต์ - หลักฐานการถูกบีบอัตรากำไร (Margin Squeeze)

MNO ในประเทศไทยเสนอแพ็กเกจข้อมูลแบบไม่จำกัด (unlimited data plans) ให้แก่ผู้บริโภครายย่อย ในขณะที่คิดค่าบริการกับ MVNO เป็นรายเมกะไบต์ (per-megabyte)

นี่คือตัวอย่างที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมของการบีบอัตรากำไร (margin squeeze) ซึ่งกรอบโครงสร้างอัตรากำไรบริการขายส่งมีหน้าที่ต้องป้องกัน

MVNO ที่ซื้อข้อมูลขายส่งในราคาต่อเมกะไบต์ ย่อมไม่สามารถแข่งขันกับ MNO ที่ขายข้อมูลแบบไม่จำกัดให้แก่ผู้บริโภคในราคาเหมาจ่ายรายเดือนคงที่ได้

สูตร Retail Minus ที่นำมาใช้กับบริการข้อมูลในสภาพแวดล้อมเช่นนี้ ส่งผลให้อัตรากำไรของ MVNO เป็นลบหรือใกล้เคียงศูนย์

กสทช. ได้รับทราบถึงปัญหานี้แล้วในการรับฟังความคิดเห็นครั้งก่อนๆ แต่ปัญหายังคงไม่ได้รับการแก้ไขในร่างประกาศฉบับนี้

1.9 สิ่งที่ กสทช. ยังไม่ได้ตอบคำถาม

คำถามต่อไปนี้ได้รับการยกขึ้นถามอย่างเป็นทางการในการยื่นข้อคิดเห็นสำหรับการประชุม focus group ในปี 2023 และ 2025

กสทช. ยังไม่มีคำตอบบันทึกไว้ในระบบ

การยื่นข้อเสนอนี้ครั้งนี้จึงขอส่งคำถามเหล่านี้ซ้ำอีกครั้งอย่างเป็นทางการ และขอให้มีการตอบเป็นลายลักษณ์อักษรก่อนที่จะมีการรับรองประกาศฉบับสุดท้าย:

- หน่วยงานใดของ กสทช. ที่ต้องรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ของการประชุม focus group ของ MVNO และผลลัพธ์ที่มีการบันทึกไว้ของการประชุมในปี 2019 ถึง 2025 คืออะไร?
- ตัวชี้วัดผลงานหลัก (KPIs) ของ กสทช. ในการพัฒนาตลาด MVNO คืออะไร และผลลัพธ์เมื่อเทียบกับ KPIs เหล่านั้นในแต่ละปีตลอดห้าปีที่ผ่านมาเป็นอย่างไร?
- เกิดอะไรขึ้นกับ "นโยบายเร่งด่วนสำหรับ MVNO" ที่นำเสนอโดย กสทช. ในปี 2023 ซึ่งรวมถึงแนวคิด "หนึ่งภูมิภาคหนึ่ง MVNO" (one-region-one-MVNO)?
- กสทช. ได้ดำเนินการอย่างไรบ้างในการบังคับใช้เงื่อนไขการเข้าถึงโครงข่าย MVNO จากการควมรวมกิจการ TRUE/DTAC?
- แผนการของ กสทช. สำหรับ MVNO และฐานผู้บริโภคของพวกเขาคืออะไร หลังจากที่ NT ประกาศว่าจะไม่สามารถสนับสนุน MVNO ได้อีกต่อไป?
- เหตุใดกรรมการกิจการโทรคมนาคม กสทช. จึงไม่ได้เข้าร่วมในการประชุม focus group ของ MVNO ในปี 2019 - 2025?

ส่วนที่ 2: ประเด็นสำคัญที่ไม่ได้ถูกกำหนดไว้ในคำถามล่วงหน้าของ กสทช.

ประเด็น A: คุณสมบัติในการประมูลคลื่นความถี่ต้องขึ้นอยู่กับเปิดให้เข้าถึงโครงข่ายสำหรับ MVNO

สถานะ: มีความสำคัญสูงสุด (Highest priority) เครื่องมือเชิงบังคับที่มีประสิทธิภาพที่สุดที่ กสทช. มีอยู่

ข้อเสนอนี้เคยยื่นอย่างเป็นทางการต่อ กสทช. ในการประชุม focus group เมื่อเดือนเมษายน 2025 แต่ กสทช. ยังไม่มีการตอบสนอง

จึงขอนำเสนอซ้ำในที่นี้ด้วยความเร่งด่วนที่มากขึ้น

AIS และ True เป็นผู้เข้าแข่งขันที่คาดว่าจะเข้าร่วมในการประมูลคลื่นความถี่ที่จะเกิดขึ้น

แต่ทว่าทั้งสองรายต่างยังไม่มีเปิดให้เข้าถึงโครงข่ายขายส่งแก่ผู้ประกอบการ MVNO หรือ MVNA เลย แม้จะมีข้อผูกพันทางกฎหมาย เงื่อนไขการควบคุมกิจการ และการออกใบอนุญาตมานานกว่าทศวรรษก็ตาม

กสทช. มีอำนาจในการกำหนดเงื่อนไขคุณสมบัติสำหรับการเข้าร่วมประมูลคลื่นความถี่ และควรใช้อำนาจนั้นดังต่อไปนี้:

- TRUE ไม่ควรได้รับคุณสมบัติเป็นผู้เข้าร่วมประมูลในการประมูลคลื่นความถี่ใดๆ ที่จะเกิดขึ้น จนกว่าจะปฏิบัติตามเงื่อนไขการเข้าถึงโครงข่าย MVNO ที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขการอนุมัติการควบคุมกิจการ TRUE/DTAC อย่างครบถ้วน โดยพิสูจน์ด้วยการส่งสำเนาสัญญาขายส่งที่ลงนามแล้วอย่างน้อยหนึ่งฉบับร่วมกับ MVNA อย่างน้อยหนึ่งราย และ MVNO อย่างน้อยหนึ่งราย
- AIS ควรต้องแสดงหลักฐานการปฏิบัติตามเงื่อนไขใบอนุญาตที่มีอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับการเข้าถึงโครงข่าย MVNO โดยส่งสำเนาสัญญาขายส่งที่ลงนามแล้วอย่างน้อยหนึ่งฉบับร่วมกับ MVNA อย่างน้อยหนึ่งราย และ MVNO อย่างน้อยหนึ่งราย เพื่อเป็นเงื่อนไขในการเข้าร่วมประมูลคลื่นความถี่

มาตรการนี้ใช้กลไกทางพาณิชย์ นั่นคือคลื่นความถี่ ซึ่งเป็นรากฐานของธุรกิจของ MNO แต่ละราย เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติตามกฎระเบียบการเข้าถึงโครงข่าย ในแนวทางที่ค่าปรับหรือคำสั่งทางปกครองใดๆ ไม่เคยประสบความสำเร็จมาก่อน

ข้อเสนอนี้มีความได้สัดส่วน มีฐานกฎหมายรองรับในอำนาจการบริหารจัดการคลื่นความถี่ของ กสทช. และแก้ไขปัญหาค่าความล้มเหลวของการเจรจาการเข้าถึงโครงข่ายที่มีหลักฐานชัดเจนโดยตรง

ข้อเสนอนี้ได้รับการนำเสนอตั้งแต่ปี 2025 และสมควรได้รับคำตอบที่ชัดเจนจาก กสทช. ในผลการพิจารณาของการรับฟังความคิดเห็นครั้งนี้

ประเด็น B: ตารางเมทริกซ์ขีดความสามารถทางเทคนิค (Technical Capability Matrix) - ต้องเป็นข้อบังคับ ไม่ใช่ทางเลือก

สถานะ: เป็นเรื่องราวฐานสำคัญ (Fundamental)

ผู้ได้รับใบอนุญาตในปัจจุบันกำลังดำเนินงานโดยไม่มีการกำหนดขอบเขตสิทธิที่ชัดเจน

การกำหนดนิยามประเภทของ MVNO และ MVNA ในข้อ 4 ของร่างประกาศ (Thin, Medium, Full MVNO) ใช้ถ้อยคำอธิบายยักต้วอย่าง เช่นคำว่า "เช่น" (such as) ซึ่งไม่ได้กำหนดองค์ประกอบโครงข่าย ระบบไอที และขีดความสามารถในการทำงานที่แต่ละประเภทได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของและดำเนินงานอย่างเฉพาะเจาะจง

นี่คือแนวทางแบบเดียวกันกับที่ใช้ในประกาศปี 2013

ซึ่งส่งผลให้เกิดข้อพิพาทที่ยืดเยื้อนานเป็นปี และคำตัดสินของ กสทช.

ก็ปล่อยให้คำถามพื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิในโครงสร้างพื้นฐานของ MVNA ไม่ได้รับคำตอบ

กรอบใบอนุญาตของหน่วยงาน NCC ประเทศไนจีเรีย (ดูในภาคผนวก)

จัดให้มีแผนภาพและข้อความที่จับคู่ทุกองค์ประกอบโครงข่ายอย่างสมบูรณ์ ไม่ว่าจะเป็น RAN, Core Network System, IP Multimedia Subsystem, HLR/EIR/AuC/HSS, VLR, SGSN/SGW, PGW/GGSN, MSC/MME, Intelligent Networks, VAS, SMS/MMS, Tariff and Metering, CRM and Billing, Sales, Distribution, Branding, Devices เทียบกับแต่ละชั้นของ MVNO

เพื่อแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าองค์ประกอบใดบ้างที่อนุญาตในแต่ละระดับ

หลักเกณฑ์ทางธุรกิจของ NCC (กำหนดการ B) ได้ให้คำยืนยันเป็นข้อความอย่างละเอียดในแต่ละชั้น ทำให้ไม่มีความคลุมเครือใดๆ

ประเทศไทยจำเป็นต้องมีสิ่งนี้ ไม่ใช่ในฐานะส่วนเพิ่มเติมที่มีก็ดี

แต่เป็นเนื้อหาขั้นต่ำที่จำเป็นเพื่อให้ประกาศฉบับนี้มีความหมายในการกำกับดูแล

สำหรับ MVNA โดยเฉพาะ: หน้าที่ทางพาณิชย์ของ MVNA คือการทำหน้าที่เป็นแพลตฟอร์มเอื้อประโยชน์ (enabling platform) สำหรับ MVNO ซึ่งเป็นบทบาทเดียวกับที่ข้อ 7 ของร่างประกาศกำหนดไว้

ฟังก์ชันการทำงานดังกล่าวต้องการความเป็นเจ้าของในระบบ HLR/HSS, IN platforms, ระบบ OSS/BSS, โครงสร้างพื้นฐานการบริหารจัดการ SIM และอาจรวมถึงองค์ประกอบการสลับสายโครงข่าย (switching) และการเชื่อมต่อโครงข่าย (interconnect)

ร่างประกาศต้องยืนยันอย่างชัดเจนว่า MVNA

อาจเป็นเจ้าของและดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานโครงข่ายและไอทีได้อย่างเต็มรูปแบบที่จำเป็นสำหรับการให้บริการ การขายส่งและการเอื้อประโยชน์ โดยอยู่ภายใต้ข้อห้ามเพียงประการเดียวคือ ห้ามให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ขึ้นค่าปลีกแก่ผู้ใช้บริการปลายทาง

คำถามนี้อยู่ต่อหน้า กสทช. มานานกว่าทศวรรษแล้ว

และจะต้องได้รับการตอบอย่างเด็ดขาดในเนื้อหาของประกาศ

การดำเนินการที่จำเป็น:

เผยแพร่ตารางเมทริกซ์ขีดความสามารถทางเทคนิค (Technical Capability Matrix)

เป็นข้อบังคับในภาคผนวก ก ของประกาศ โดยระบุอย่างเจาะจงสำหรับ MVNO แต่ละประเภทและสำหรับ MVNA ในเรื่อง: องค์ประกอบชั้นโครงข่ายที่อนุญาต, ระบบไอทีและระบบ OSS/BSS ที่อนุญาต, สิทธิในการสลับสายและการเชื่อมต่อโครงข่าย

สิทธิในการออก SIM, สิทธิในเลขหมาย, สิทธิการอนุญาตบริการค้าปลีก และองค์ประกอบที่ต้องห้ามอย่างชัดเจน

นอกจากนี้ให้ยืนยันในข้อ 4 ว่า MVNA อาจเป็นเจ้าของและดำเนินงานโครงข่ายและระบบไอทีทั้งหมด (full network and IT stack) ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานขายส่งและการเอื้อประโยชน์ในลักษณะเดียวกันกับ Full MVNO

ประเด็น C: รูปแบบข้อเสนอการเข้าถึงโครงข่ายอ้างอิง (Reference Access Offer Model) ต้องมาแทนที่หนังสือแสดงเจตจำนง (Letter of Intent)

สถานะ: ในเชิงปฏิบัติการ (Operational) แนวทาง "หนังสือแสดงเจตจำนง"
ในปัจจุบันมีความหลวมเกินไปและก่อให้เกิดคำขอที่ไม่มีคุณภาพ

กรอบการเจรจาของร่างประกาศฟังพา "หนังสือแสดงเจตจำนง" (letter of intent)

เป็นเครื่องมือในการลดขบวนการเจรจาขายส่ง

เครื่องมือนี้มีความเป็นทางการน้อยเกินไปและไม่มีผลผูกพันที่จะทำหน้าที่เป็นช่องทางที่มีประสิทธิภาพไปสู่การเจรจาที่มีโครงสร้างชัดเจน

จากประสบการณ์ในหลายๆ ตลาด

หนังสือแสดงเจตจำนงก่อให้เกิดคำขอที่มีคุณภาพต่ำซึ่งสิ้นเปลืองขีดความสามารถในการประมวลผลของ MNO โดยไม่นำไปสู่ข้อตกลง และเปิดช่องให้ MNO ปฏิเสธคำขอด้วยเหตุผลที่คลุมเครือ

เครื่องมือที่เหมาะสมคือ ข้อเสนอการเข้าถึงโครงข่ายอ้างอิง หรือ Reference Access Offer (RAO)

ซึ่งเป็นแบบฟอร์มมาตรฐานที่สามารถดาวน์โหลดได้ โดยเผยแพร่บนหน้าเว็บขายส่งโดยเฉพาะบนเว็บไซต์ของ MNO แต่ละราย

รูปแบบ RAO นี้เคยถูกเสนอในการยื่นข้อเสนอปี 2023 ต่อ กสทช. แต่ไม่ได้รับการนำไปใช้

ควรต้องกำหนดให้เป็นข้อบังคับในประกาศฉบับนี้ โดยเว็บไซต์ขายส่งโดยเฉพาะของ MNO

แต่ละรายต้องประกอบด้วย:

- แบบฟอร์ม RAO - เอกสารที่มีโครงสร้างชัดเจนและสามารถดาวน์โหลดได้ เพื่อให้ฝ่ายที่ร้องขอจัดทำข้อมูล โดยระบุตัวตน ขอบเขตบริการที่ต่งใจ ข้อกำหนดทางเทคนิค และคำยืนยันว่าเป็น MVNO หรือ MVNA ที่ได้รับใบอนุญาตซึ่งกำลังแสวงหาการเข้าถึงบริการขายส่ง
- หลักการชี้แนะสำหรับการเจรจาเข้าถึงบริการขายส่ง เผยแพร่ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- ข้อเสนออ้างอิงของ MNO ที่ระบุหลักการทางพาณิชย์ เกณฑ์ขั้นต่ำของความจริง เงื่อนไขการชำระเงิน การจัดสรรเลขหมาย และข้อมูลจำเพาะทางเทคนิค
- เอกสารอธิบาย API และข้อมูลจำเพาะส่วนต่อประสานทางเทคนิคสำหรับ MVNO ในแต่ละระดับ
- รายละเอียดติดต่อระบุข้อมูลผู้รับผิดชอบต่อคำขอเข้าถึงบริการขายส่ง
- ส่วนคำถามที่พบบ่อย (FAQ) ครอบคลุมกระบวนการเข้าถึงบริการขายส่ง
- คำยืนยันว่าสำเนาของ RAO ที่กรอกสมบูรณ์แล้วจะถูกส่งไปยัง กสทช. โดยอัตโนมัติ เพื่อช่วยให้ กสทช. สามารถตรวจสอบการปฏิบัติตามกรอบเวลาการเจรจาได้โดยไม่ต้องรอให้เกิดเรื่องร้องเรียน

โครงสร้างนี้เปลี่ยนกระบวนการเข้าถึงบริการขายส่งจากการเจรจาวิภาคีที่ไม่เป็นทางการ ไปสู่กระบวนการที่โปร่งใส มีการตรวจสอบ และเป็นมาตรฐาน นอกจากนี้ยังทำให้เห็นการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบได้อย่างชัดเจนต่อ กสทช. โดยทันที

ประเด็น D: ภาระผูกพันของ MNO รายใหญ่ที่ครอบงำตลาดต้องเป็นแบบอสมมาตร (Asymmetric)

สถานะ: เชิงโครงสร้าง (Structural)

ภาระผูกพันที่เหมือนกันสำหรับผู้ประกอบกิจการที่ครอบงำตลาดและไม่ครอบงำตลาดทำให้ความล้มเหลวในการเข้าถึงโครงข่ายดำเนินต่อไป

ร่างประกาศกำหนดภาระผูกพันในการขายส่งแบบเดียวกันแก่ MNO ทุกราย โดยไม่คำนึงถึงตำแหน่งในตลาด การถือครองคลื่นความถี่ หรือประวัติการปฏิเสธการให้เข้าถึงที่มีหลักฐานบันทึกไว้

ในตลาดที่มีผู้ประกอบกิจการสองรายครอบงำตลาดในทุกตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลได้ และได้แสดงให้เห็นแล้วว่า จะไม่มีการเปิดให้เข้าถึงโครงข่ายขายส่งโดยไม่มีการบังคับ การปฏิบัติกับ MNO ทุกรายอย่างเท่าเทียมกันจึงไม่ใช่ความเป็นกลางในการกำกับดูแล แต่เป็นการคุ้มครองทางกฎระเบียบให้แก่ผู้เล่นรายใหญ่ที่ครอบงำตลาด

กสทช.

มีอำนาจภายใต้กฎหมายโทรคมนาคมที่มีอยู่ในการวิเคราะห์ตลาดและกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการรายใดเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาดอย่างมีนัยสำคัญ (Significant Market Power - SMP)

กสทช. ควรดำเนินการดังกล่าวภายใน 60 วันหลังจากประกาศนี้มีผลบังคับใช้ และบังคับใช้กับผู้ประกอบกิจการที่ถูกกำหนด:

- ข้อเสนอพื้นฐานว่าการปฏิเสธการขายส่งเป็นสิ่งที่ไม่สมเหตุสมผล หากมีความสามารถทางเทคนิคอยู่รองรับ
- ข้อบังคับให้เผยแพร่ Reference Access Offer ภายใน 60 วันหลังจากถูกกำหนด
- กรอบเวลาการเจรจาที่เร่งรัดขึ้น
- การอนุญาตตุลาการภาคบังคับโดยมีกำหนดเวลาตัดสินภายใน 45 วัน

ประเด็น E: การกำหนดราคาขายส่งต้องสะท้อนถึงเศรษฐศาสตร์โครงข่ายสมัยใหม่

สถานะ: ทางพาณิชย์ (Commercial) รูปแบบ Retail Minus
ไม่ก้ำกั้นการเปลี่ยนผ่านไปสู่บริการที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลเป็นหลัก

แนวทาง Retail Minus เหมาะสมสำหรับตลาดที่ขับเคลื่อนด้วยบริการเสียงและ SMS ในปี 2005 แต่มันไม่ได้ก้ำกั้นกับเศรษฐศาสตร์ในสภาพแวดล้อม 4G/5G ที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลในปัจจุบัน

การเปลี่ยนแปลงต่อไปนี้เป็นตลาดนับตั้งแต่มีการนำรูปแบบนี้มาใช้ ได้ถูกบันทึกไว้ในข้อเสนอปี 2025 และยังคงไม่ได้รับการแก้ไขในร่างประกาศ:

- ข้อมูลได้เข้ามาแทนที่บริการเสียงในฐานะบริการหลัก ราคาข้อมูลลดลงอย่างรวดเร็ว ทำให้การคำนวณ Retail Minus ต่อหน่วยมีความหมายน้อยลง
- MNO เสนอข้อมูลค่าปลีกแบบไม่จำกัดในราคาคงที่รายเดือน ในขณะที่ MVNO ถูกคิดราคาขายส่งต่อเมกะไบต์
- ความไม่สมมาตรเชิงโครงสร้างนี้ทำให้บริการข้อมูลของ MVNO ไม่มีความเป็นไปได้ในทางพาณิชย์ภายใต้รูปแบบปัจจุบัน
- บริการ IoT และ M2M ดำเนินงานบนรูปแบบข้อมูลเท่านั้น ปริมาณสูง และราคาต่ำ ซึ่งไม่สอดคล้องกับกรอบโครงสร้าง Retail Minus ต่อหน่วย
- การทำ 5G network slicing สร้างรูปแบบการจัดสรรสไลซ์ที่กำหนดไว้ชัดเจน ซึ่งต้องการโครงสร้างราคาที่แตกต่างไปจากเดิมอย่างสิ้นเชิงจากการคำนวณ retail minus แบบโครงข่ายร่วม
- Full MVNO และ MVNA นำโครงสร้างพื้นฐานของตนเองมาใช้ในข้อตกลง ซึ่งช่วยลดต้นทุนที่ MNO ต้องแบกรับจริง ซึ่งเป็นปัจจัยที่ Retail Minus ไม่สามารถสะท้อนได้
- MVNO กำลังซื้อความจุโครงข่ายส่วนเกิน โดยประมาณ 40% ของความจุของ MNO นั้นไม่ได้ถูกใช้งาน ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง
- ความจุส่วนเกินนี้มีต้นทุนส่วนเพิ่ม (marginal cost) ใกล้เคียงศูนย์สำหรับ MNO เงินที่ MVNO จ่ายสำหรับความจุนี้จึงเป็นกำไรส่วนเพิ่มที่แท้จริง รูปแบบการกำหนดราคาควรสะท้อนถึงสิ่งนี้

กลไกราคาสำรองที่แนะนำในการยื่นข้อเสนอปี 2025 และไม่ได้รับการตอบสนองจาก กสทช. คือ วิธีการทดสอบการบีบอัดราคากำไร (margin squeeze test) แบบ NKOM ของประเทศนอร์เวย์ ซึ่งใช้การทดสอบสามประการเพื่อพิจารณาว่าอัตราขายส่งมีความเหมาะสมหรือไม่:

- MNO จะสามารถดำเนินงานได้อย่างมีกำไรที่ราคาขายส่งที่มีข้อพิพาทหรือไม่ หากตนเองต้องใช้ราคานี้
- การทดสอบการบีบอัดราคากำไรเฉพาะแพ็คเกจ (package-specific margin squeeze test) เพื่อให้มั่นใจว่า MVNO สามารถดำเนินงานได้อย่างมีกำไรเมื่อต้องแข่งขันกับข้อเสนอค่าปลีกนั้น
- การทดสอบการบีบอัดราคากำไรเฉพาะเซกเมนต์ (segment-specific margin squeeze test) เพื่อให้มั่นใจว่า MVNO สามารถดำเนินงานได้อย่างมีกำไรด้วยพอร์ตโฟลิโอแพ็คเกจค่าปลีกหลักที่เป็นเรื่องจริงในปัจจุบันของ MNO

วิธีการนี้ตั้งอยู่บนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจและได้ถูกนำไปใช้อย่างประสบความสำเร็จในหลายตลาดของยุโรป

กสทช. ควรนำมาใช้เป็นเกณฑ์สำรองสำหรับข้อพิพาทอัตราค่าบริการขายส่ง แทนที่แนวทางในปัจจุบันที่ กสทช. ตัดสินข้อพิพาทอัตราค่าบริการโดยไม่มีกรอบการวิเคราะห์ที่กำหนดไว้ชัดเจน

นอกจากนี้ หลักเกณฑ์ทางธุรกิจของ NCC ประเทศไทยในจีเรีย (พฤษภาคม 2026) ได้จัดให้โครงสร้างส่วนแบ่งรายได้ที่เป็นรูปธรรมตามระดับชั้น ซึ่ง กสทช. ควรนำมาใช้เป็นกรอบอ้างอิง:

- ระดับ 1 (Reseller MVNO) อยู่ที่ 25% MVNO / 75% MNO;
- ระดับ 2 (Thin MVNO) อยู่ที่ 30% / 70%;
- ระดับ 3 (Medium MVNO) อยู่ที่ 40% / 60%;
- Full MVNO และ MVNA อยู่ที่ 50% / 50%

โครงสร้างนี้สะท้อนถึงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่แท้จริงและความรับผิดชอบในการดำเนินงานที่แต่ละระดับบริการ ยิ่ง MVNA/MVNO เป็นเจ้าของและดำเนินงานมากเท่าใด ส่วนแบ่งของ MNO ก็ยิ่งต่ำลง และส่วนแบ่งของ MVNO ก็ยิ่งสูงขึ้นเท่านั้น

ประเด็น F: การเข้าถึงเทคโนโลยีในอนาคตต้องได้รับการรับประกัน

สถานะ: มองไปข้างหน้า (Forward-looking) ประกาศต้องครอบคลุม 4G, 5G NR (ครอบคลุมทั้งสถาปัตยกรรม Non-Standalone และ Standalone), VoLTE และวิวัฒนาการในอนาคต

รายการบริการในข้อ 13 ของร่างประกาศ ได้แก่ บริการเสียง, SMS, MMS, บริการอินเทอร์เน็ตบนมือถือ สะท้อนถึงประเภทบริการในยุค 2G และ 3G

ประกาศควรกำหนดให้ MNO ต้องเปิดให้เข้าถึงโครงข่าย MVNO ในทุกเทคโนโลยีที่พวกเขานำมาให้บริการในเชิงพาณิชย์ รวมถึง 4G LTE, VoLTE, 5G NR (ครอบคลุมทั้งสถาปัตยกรรม Non-Standalone และ Standalone) และวิวัฒนาการในอนาคต โดยอยู่ภายใต้เงื่อนไขความพร้อมทางเทคนิคและการเจรจาเงื่อนไขทางพาณิชย์

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง:

- ในกรณีที่ MNO เป็นผู้ประกอบกิจการรายแรกที่เปิดตัวเทคโนโลยีใหม่ จะต้องเปิดให้เข้าถึงเทคโนโลยีนั้นสำหรับการเข้าถึงโครงข่าย MVNO ภายใน 8 สัปดาห์นับจากการเปิดตัวเชิงพาณิชย์
- ในกรณีที่เทคโนโลยีใหม่ได้รับการเปิดตัวเชิงพาณิชย์แล้วโดย MNO รายอื่นที่แข่งขัน กรอบเวลาการเข้าถึงคือ 4 สัปดาห์
- MNO ห้ามจำกัดการเข้าถึงบริการขายส่งของ MVNO โดยเฉพาะเทคโนโลยีในยุคเก่า ในขณะที่ปิดกั้นการเข้าถึงเทคโนโลยีในยุคใหม่
- สิทธิการเข้าถึง 5G network slicing จะต้องได้รับการกำหนดไว้อย่างชัดเจน เนื่องจากการทำสไลซิงต้องการรูปแบบทางพาณิชย์ที่แตกต่างไปจากเดิมอย่างสิ้นเชิงจากการเข้าถึงโครงข่ายรวมปกติ

ข้อกำหนดเหล่านี้เคยถูกเสนอในการยื่นข้อเสนอมปี 2023 แต่ยังคงไม่มีปรากฏอยู่ในร่างประกาศฉบับนี้

ประเด็น G: การวิเคราะห์กรอบการคำนวณต้นทุนระบบ MVNE ที่นำเสนอโดย กสทช.

สถานะ: เชิงพาณิชย์และเชิงเทคนิค การหักลดหย่อนเป็นเปอร์เซ็นต์แบบคงที่ส่งผลให้เกิดความบิดเบือนทางคณิตศาสตร์อย่างรุนแรง และการบีบอัดราคาไว้ที่ต่อต้านการแข่งขัน (Margin Squeeze)

การคำนวณของ Retail Minus โดยเพิ่มต้นทุนระบบ MVNE

(2) การคำนวณต้นทุนระบบ MVNE (ต้นทุนที่หักก็ยังไม่ได้อีก)

- ที่ปรึกษาภายใต้โครงการจัดจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษาการกำกับดูแลบริการการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมในตลาดค้าส่งบริการ ปี 2562 ได้กำหนดวิธีการคำนวณ และต้นทุนที่เกิดจากการให้บริการด้านระบบ MVNE ที่อัตรา 9 บาท/เดือน/เลขหมาย โดยอ้างอิงข้อมูลต้นทุนที่เกิดจากการให้บริการด้านระบบ MVNE ของผู้ประกอบการ พ.ศ. 2559
- ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้บริการ MVNO เมื่อช่วงเดือนพฤษภาคม 2568 พบว่า ผู้ให้บริการ MVNO แจ้งว่า ต้นทุนด้านระบบ MVNE กรณีการจัดหาระบบ MVNE แบบ Subscription จากผู้ให้บริการ MVNE ต่างประเทศ จะมีต้นทุนระบบ MVNE ที่ 10 บาท/เดือน/เลขหมาย โดยมีข้อกำหนดว่าผู้ให้บริการ MVNO ต้องมีเลขหมายขั้นต่ำ 100,000 เลขหมาย
- ดังนั้น ต้นทุนระบบ MVNE ที่ใช้ในการคำนวณ จึงกำหนดให้มีค่าเท่ากับ 10 บาท/เดือน/เลขหมาย

$$\%(\text{ต้นทุนระบบ MVNE}) = \frac{10}{\text{รายรับเฉลี่ยจากบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (ARPU)}}$$

ข้อมูลของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ปี 2564 - 2567

รายละเอียด	ค่าเฉลี่ย
% (ต้นทุนระบบ MVNE)	4.60%

ในระหว่างการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ กสทช. ได้นำเสนอ "แนวทางการคำนวณต้นทุนระบบ MVNE" ที่เชื่อมโยงกับกรอบหลักเกณฑ์ Retail Minus โดยกำหนดอัตราหักลดหย่อนคงที่ไว้ที่ 4.60% ซึ่งคำนวณจากสมมติฐานต้นทุนที่ 10 บาทต่อเดือนต่อเลขหมาย การตรวจสอบอย่างละเอียดทางเศรษฐศาสตร์และเทคนิคพบข้อบกพร่องที่สำคัญ 4 ประการในการคำนวณนี้ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน:

การพึ่งพาข้อมูลที่ล้าสมัยอย่างมาก (พ.ศ. 2559–2562): สไลด์ที่นำเสนอโดย กสทช. ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า การคำนวณฐานนั้นมาจากผลการศึกษาของที่ปรึกษาในปี พ.ศ. 2562 ซึ่งใช้ข้อมูลต้นทุนการดำเนินงานของโครงข่ายโฮสต์ (Host Network) ย้อนหลังไปถึงปี พ.ศ. 2559 เพื่อกำหนดราคามาตรฐานที่ 9 บาทต่อเดือนต่อเลขหมาย ในภาคโทรคมนาคม ต้นทุนของระบบประมวลผล (Computing) การทำคลาวด์เสมือนจริง (Cloud Virtualization) และโครงสร้างพื้นฐานโครงข่ายหลัก (Core Network Infrastructure) ได้ลดลงอย่างมีนัยสำคัญในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา การนำต้นทุนฮาร์ดแวร์จากปี พ.ศ. 2559 มาบังคับใช้ในกรอบกฎหมายปี พ.ศ. 2569 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อกำกับดูแลสถาปัตยกรรมโครงข่ายปี พ.ศ. 2569 รวมถึงระบบ MVNE แบบ Cloud-Native และการดำเนินงานในปริมาณมาก จึงถือเป็นความผิดพลาดทางกาลเวลาอย่างสิ้นเชิง (Anachronism)

ข้อจำกัดปริมาณขั้นต่ำทำให้เกิดวงจรปิดที่ทำงานไม่ได้จริง: กสทช. สร้างความชอบธรรมในการใช้ราคาฐาน 10 บาท โดยอ้างอิงจาก "การสำรวจ" ผู้ให้บริการ MVNO ในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2568 ซึ่งพบว่าแพลตฟอร์ม MVNO ต่างประเทศแบบบอกรับสมาชิก (Subscription-based) คิดค่าบริการในอัตราดังกล่าวภายใต้เงื่อนไขว่าต้องมีจำนวนเลขหมายขั้นต่ำ 100,000 เลขหมาย สิ่งนี้ทำให้เกิดความขัดแย้งทางกฎหมายอย่างรุนแรง เนื่องจากปัจจุบัน กสทช. ยังไม่สามารถบังคับใช้การเข้าถึงโครงข่ายจาก MNO รายใหญ่ที่มีอำนาจเหนือตลาดได้ ส่งผลให้ MVNA และ MVNO ไม่สามารถเปิดให้บริการหรือขยายฐานผู้ใช้บริการได้ การกำหนดต้นทุนฐานโดยสมมติปริมาณเริ่มต้นที่ 100,000 เลขหมาย จึงสร้าง "อุปกัณฑ์สำหรับผู้เริ่มต้น" ที่ต่อต้านการแข่งขัน (Anti-competitive Barrier to Entry Bootstrapping Loop) โมเดลวงจรปิดนี้กำหนดราคาที่เหมาะสมเกินไปสำหรับผู้เล่นรายใหม่ในตลาด แม้กระทั่งก่อนที่ซิมการ์ดใบแรกจะถูกเปิดใช้งาน

ข้อผิดพลาดทางคณิตศาสตร์ในสูตรเปอร์เซ็นต์ ARPU แบบคงที่: กสทช. คำนวณการหักลดหย่อน 4.60% โดยใช้สูตร: $\%(ต้นทุนระบบ MVNE) = 10 \text{ บาท} \div \text{ARPU}$ ของ MNO การใช้ข้อมูล ARPU ในอดีต (พ.ศ. 2564–2567) เพื่อกำหนดเปอร์เซ็นต์ในระดับมหภาคแบบคงที่ที่ 4.60% ส่งผลให้ตลาดเกิดความบิดเบือนอย่างรุนแรง ในตลาดที่ MNO ลดราคาค้าปลีกผ่านแพ็คเกจอินเทอร์เน็ตแบบไม่จำกัด ค่า ARPU รวมของโทรศัพท์เคลื่อนที่จะถูกกดดันอย่างหนัก และเมื่อ ARPU ลดลง สัดส่วนเปอร์เซ็นต์ที่แท้จริงของต้นทุนระบบคงที่ 10 บาท จะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ส่งผลให้กำไรที่ควรจะได้รับภายใต้กรอบ Retail Minus อัตรา 35% หายไปอย่างสิ้นเชิง สูตรนี้บังคับให้ MVNO ต้องแบกรับผลกระทบซ้ำสอง ทั้งจากการบีบอัดของอัตรากำไร (Margin Squeeze) เนื่องจากการแข่งขันราคาค้าปลีก และจากสัดส่วนของต้นทุนระบบที่เพิ่มสูงขึ้นในเวลาเดียวกัน

การเพิกเฉยต่อความเป็นจริงในการดำเนินงานของ Full-Tier อย่างสิ้นเชิง: กรอบการทำงานดังกล่าวนำโมเดลค่าธรรมเนียมการสมัครสมาชิกต่อรายผู้ใช้ (Per-subscriber Subscription Fee Model) มาใช้กับผู้ให้บริการที่เป็นเจ้าของโครงสร้างพื้นฐานอย่างผิดพลาด เนื่องจาก Full-Tier MVNO และ MVNA มีการสร้าง เป็นเจ้าของ และดำเนินงานโครงข่ายสวิตซิงหลัก (Core Switching Network) ฐานข้อมูล และแพลตฟอร์มระบบสนับสนุนธุรกิจ (BSS/OSS/Billing) ของตนเอง โครงสร้างต้นทุนของพวกเขาจึงขับเคลื่อนด้วยงบลงทุน (CapEx) ตามขีดความสามารถ (Capacity) และค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงิน การนำค่าธรรมเนียมนี้มาใช้กับผู้ให้บริการประเภท Full-Tier จึงเป็นเพียงเรื่องสมมติทางเศรษฐศาสตร์ที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงทางการเงินของพวกเขาเลย

การเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานการกำกับดูแลในระดับสากล

แนวทางของคณะกรรมการยุโรป (European Commission Precedent): ภายใต้กรอบการควบคุมการบีบอัดอัตรากำไร (Margin Squeeze Framework) ของสหภาพยุโรป ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามมาตรา 102 ของสนธิสัญญาว่าด้วยการทำงานของสหภาพยุโรป (TFEU) การจัดสรรต้นทุนการกำกับดูแลสำหรับการเข้าถึงบริการขายส่งต้องปฏิบัติตามหลักการของผู้ให้บริการที่มีประสิทธิภาพเท่าเทียมกัน (Equally Efficient Operator: EEO) หรือผู้ให้บริการที่มีประสิทธิภาพตามสมควร (Reasonably Efficient Operator: REO) อย่างเคร่งครัด โดยคณะกรรมการยุโรปกำหนดว่าต้นทุนการดำเนินงานขั้นปลาย (Downstream Operational Costs) เช่น ระบบ MVNE และระบบ BSS ถือเป็นค่าใช้จ่ายส่วนกลางทางเทคนิค (Technical Overhead) ที่ขับเคลื่อนตามปริมาณโครงข่ายและการวางสถาปัตยกรรมระบบ โดยจะไม่ใช่อัตราเปอร์เซ็นต์ที่ผันแปรตามราคาค้าปลีกของผู้บริโภคที่ผันผวน

สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU): ITU กำหนดไว้อย่างชัดเจนภายใต้ข้อแนะนำ D.50 และ D.192 ว่าการสร้างแบบจำลองต้นทุนโทรคมนาคมขายส่งต้องใช้วิธีการต้นทุนส่วนเพิ่มระยะยาว (Long-Run Incremental Cost: LRIC) บนพื้นฐานการประเมินมูลค่าสินทรัพย์ที่เทียบเท่าในปัจจุบัน (Modern Equivalent Asset: MEA) มาตรฐานสากลนี้ห้ามผู้กำกับดูแลใช้ต้นทุนโครงสร้างพื้นฐานในอดีตมาคำนวณอัตรค่าบริการล่วงหน้าโดยเด็ดขาด เนื่องจากจะทำให้เกิดความลำเอียงทางเทคโนโลยีอย่างรุนแรง ซึ่งการคำนวณที่นำเสนอโดย กสทช. กลับพึ่งพาผลการศึกษาของทีปรีक्षाในปี พ.ศ. 2562 ที่ใช้ข้อมูลการดำเนินงานของโครงข่ายโฮสต์ย้อนหลังไปไกลถึงปี พ.ศ. 2559 เพื่อกำหนดต้นทุนระบบโครงข่ายฐาน

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง โทรทัศน์ และโทรคมนาคมแห่งสหราชอาณาจักร (Ofcom): Ofcom บริหารจัดการตลาดการให้บริการโครงข่ายเสมือนจริงและการเข้าถึงบริการขายส่งโดยใช้แบบจำลองต้นทุนแบบขั้นบันไดหรือแบบปรับขนาดได้ (Glide Path หรือ Sliding Scale Cost Model) ซึ่งออกแบบมาสำหรับผู้เล่นรายใหม่ในตลาดโดยเฉพาะ โมเดลต้นทุนการกำกับดูแลในระดับสากลยอมรับอย่างชัดเจนว่าผู้ให้บริการโครงข่ายเสมือนจริงรายใหม่เริ่มต้นจากศูนย์เลขหมาย และไม่สามารถใช้ประโยชน์จากความประหยัดต่อขนาด (Economies of Scale) ได้ในทันที

การแก้ไขที่แนะนำ:

ยกเลิกการใช้เปอร์เซ็นต์คงที่ในระดับมหภาคสำหรับต้นทุนระบบ MVNE และทดแทนด้วยโมเดลต้นทุนบวกกำไรที่เป็นพลวัต (Dynamic Cost-Plus Model) ตามสถาปัตยกรรมจริงของประเภทผู้ให้บริการในแต่ละระดับ (Tier)

บังคับใช้ทางกฎหมายให้ MNO ผู้ให้เช่าโครงข่ายต้องจัดสรรระดับราคาขายส่งสำหรับปริมาณ 100,000 เลขหมาย ตั้งแต่เลขหมายที่ 1 เป็นระยะเวลา 24 เดือนแรกของการดำเนินงานของ MVNO เพื่อแก้ไขปัญหาภัยคุกคามจากรูป

กำหนดเป็นข้อบังคับทางกฎหมายให้ต้องอัปเดตข้อมูลต้นทุนระบบโทรคมนาคมทุกๆ 2 ปี โดยใช้ต้นทุนสถาปัตยกรรมแบบ Cloud-Native และแบบเสมือนจริง (Virtualized) ในปัจจุบัน และให้ตัดข้อมูลใดๆ ที่มีอายุเกิน 24 เดือนออกไป

แทรกข้อกำหนดทางกฎหมายระบุอย่างชัดเจนว่า: “Full-Tier MVNO และ MVNA ที่เป็นเจ้าของโครงข่ายหลัก (Core Network) รวมถึงส่วนประกอบ BSS/OSS ของตนเอง จะได้รับการยกเว้นจากการนำกรอบการคำนวณต้นทุนการสมัครใช้บริการระบบ MVNE ต่อเลขหมายมาบังคับใช้อย่างสิ้นเชิง เนื่องจากต้นทุนเหล่านี้ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของพวกเขา

ประเด็น H: กรอบหลักเกณฑ์ Retail Minus ที่ปราศจากฐานราคาค้าปลีกที่ได้รับการตรวจสอบและบังคับใช้อย่างจริงจัง

สถานะ: การบังคับใช้ราคาขายส่งบนพื้นฐานของฐานราคาค้าปลีกที่ไม่ได้รับการตรวจสอบและอาจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ทำให้เกิดสัญญาณทางปกครองและทางกฎหมาย

สมมติฐานพื้นฐานของโมเดล Retail Minus คือการมีอยู่ของฐานราคาค้าปลีกที่มีความเสถียร ขอบด้วยกฎหมาย และผ่านการตรวจสอบแล้ว ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการหักเปอร์เซ็นต์ที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน กสทช. กำลังพยายามบังคับใช้โครงสร้างราคาขายส่งในขณะนี้ยังไม่สามารถกำหนดหรือบังคับใช้ฐานราคาทางกฎหมายของตลาดค้าปลีกได้ ความล้มเหลวเชิงโครงสร้างนี้มีสาเหตุมาจากประเด็นการกำกับดูแลที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขดังต่อไปนี้:

เงื่อนไขการรวบรวมกิจการลดราคา 12% ที่ไม่มีการบังคับใช้: เมื่อครั้งที่ กสทช. รับทราบการรวบรวมกิจการระหว่าง True Corp และ DTAC ได้มีการกำหนดเงื่อนไขบังคับให้หน่วยงานที่ควบรวมกันต้องลดอัตราค่าบริการค้าปลีกเฉลี่ยลงอย่างน้อย 12% โดยเงื่อนไขนี้ควรได้รับการตรวจสอบอย่างเข้มงวดผ่านผู้ตรวจสอบบัญชีอิสระจากภายนอก (Third-party Auditors)

สัญญาณการกำกับดูแล: หลายปีหลังจากการควบรวมกิจการ กสทช. ยังไม่สามารถสรุปผลหรือเปิดเผยผลการตรวจสอบที่เป็นอิสระและโปร่งใสอย่างครอบคลุมเพื่อยืนยันการปฏิบัติตามเงื่อนไขการลดราคา 12% ดังกล่าวได้ ซึ่งความเห็นพ้องของสาธารณะ สภาองค์กรของผู้บริโภค และคณะกรรมการการตรวจสอบของรัฐสภาต่างได้เน้นย้ำซ้ำๆ ว่าราคาค้าปลีกกลับกระจุยตัวและสูงขึ้นผ่านการยกเลิกแพ็คเกจโปรโมชั่นระดับเริ่มต้น

ความเป็นไปไม่ได้ทางคณิตศาสตร์: หากราคาค้าปลีกปัจจุบันของผู้เล่นรายใหญ่ in ตลาดสูงเกินจริงหรือยังไม่ได้รับการตรวจสอบความถูกต้องในสัดส่วน 12% ราคาขายส่งใดๆ ที่คำนวณมาจากราคาค้าปลีกดังกล่าวก็จะเกิดความบิดเบือนโดยอัตโนมัติ กสทช. กำลังคำนวณอัตรากำไรขายส่งโดยใช้ราคาค้าปลีกที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเป็นตัวแปรตั้งต้น ซึ่งเป็นการสร้างการบีบอัตรากำไรที่ต่อต้านการแข่งขัน (Anti-competitive Margin Squeeze) เชิงสถาบัน

แบบจำลองความบิดเบือนทางคณิตศาสตร์: [ฐานราคาค้าปลีกของ MNO ที่สูงเกินจริง / ไม่เป็นไปตามกฎหมาย] → กสทช. ใช้หลักเกณฑ์ Retail Minus 35% → ราคาขายส่งยังคงสูงเกินไป → อัตรากำไรของ MVNO ถูกกลบหายไป

มาตรฐานสองมาตรฐานในการกำกับดูแลตามอำเภอใจ: กสทช. ไม่สามารถบังคับใช้กรอบการหักลดหย่อนทางคณิตศาสตร์ที่เข้มงวดกับผู้ใช้บริการโครงข่ายเสมือนจริง ในขณะที่ปล่อยให้เกิด "การละเลยการกำกับดูแล" (Regulatory Slumber) เกี่ยวกับภาระผูกพันด้านราคาค้าปลีก 12% ของผู้ใช้บริการโครงข่ายพื้นฐานรายใหญ่ที่มีอำนาจเหนือตลาด อัตราค่าบริการขายส่งไม่สามารถจัดทำขึ้นอย่างชอบด้วยกฎหมายได้ทราบจนกว่าองค์ประกอบหลักอย่างฐานราคาค้าปลีกจะได้รับการตรวจสอบอย่างชัดเจน

การแก้ไขที่แนะนำ:

กสทช. ควรยุติการสรุปผลการคำนวณเปอร์เซ็นต์ Retail Minus ในทันที จนกว่าจะมีการกำหนดฐานราคาค้าปลีกที่ขอบด้วยกฎหมายอย่างเป็นทางการ โดยข้อบังคับจะต้องระบุอย่างชัดเจนว่า ตัวแปร "ราคาค้าปลีก" (Retail) ที่นำมาใช้ในสูตรนั้น จะต้องเป็นราคาค้าปลีกที่ได้รับการปรับปรุงทางทฤษฎีเพื่อสะท้อนถึงเงื่อนไขการลดราคา 12% ตามที่กำหนดไว้ หรือใช้ตัวแทนที่อิงตามต้นทุน (Cost-oriented Proxy) จากค่าใช้จ่ายโครงข่ายที่ได้รับการตรวจสอบแล้ว

หาก กสทช. ไม่สามารถตรวจสอบการลดราคา 12% ในแพ็คเกจค้าปลีกของ MNO ได้ กสทช. จะต้องยกเลิกกรอบหลักเกณฑ์ Retail Minus ทั้งหมด แล้วเปลี่ยนไปใช้โมเดลการตั้งราคาตามต้นทุนที่แท้จริงแบบ LRIC+ (Absolute Cost-Oriented LRIC+ Pricing Model) แทน เพื่อให้มั่นใจว่าการตั้งราคาขายส่งจะถูกแยกออกจากการบิดเบือนของตลาดค้าปลีกที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

ประเด็น I: การละเมิดความเป็นธรรมและความโปร่งใสในกระบวนการทางปกครอง - การปิดบังเหตุผลผลการลงมติของกรรมการเสียงข้างน้อยจากสาธารณะ

สถานะ: ความล่าช้าเชิงโครงสร้างในการเผยแพร่รายงานการประชุมอย่างเป็นทางการ ทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขาดข้อมูลสำคัญที่จำเป็นต่อการจัดทำข้อเสนอแนะในการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะอย่างครบถ้วนและรอบด้าน

ในหนังสือเชิญรับฟังความคิดเห็นสาธารณะอย่างเป็นทางการ กสทช. ได้ระบุรายชื่อกรรมการแต่ละท่านที่ลงมติเกี่ยวกับร่างประกาศนี้อย่างชัดเจน ซึ่งเผยให้เห็นผลคะแนนเสียงที่กำกวมและแตกแยกอย่างมากที่ 4:3 เสียงในการเห็นชอบให้เดินหน้ากระบวนการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะด้วยร่างข้อความปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม กสทช. กลับล้มเหลวในการจัดหาเหตุผลเบื้องหลังของทั้งเสียงข้างน้อยและเสียงข้างมากที่นำไปสู่มติที่เฉียดฉิวนี้ให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ:

การขาดดุลความโปร่งใส: ในระหว่างการเปิดรับฟังความคิดเห็นสาธารณะในสถานที่จริง (Physical Public Hearing) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ร้องขอเหตุผลอย่างเป็นทางการและข้อโต้แย้งที่คัดค้านของกรรมการทั้ง 3 ท่านที่ลงมติไม่เห็นชอบกับร่างประกาศนี้อย่างชัดเจน การเข้าถึงข้อโต้แย้งเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากความเห็นของเสียงข้างน้อยเกี่ยวข้องโดยตรงกับประเด็นที่ว่า ร่างประกาศปัจจุบันมีกลไกที่ซ่อนอยู่ซึ่งจะต่อต้านการแข่งขัน มีข้อบัญญัติที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ หรือมีข้อผิดพลาดในการคำนวณที่จะส่งผลเสียต่อ MVNA และ MVNO ด้วยหรือไม่

ความล่าช้าทางปกครองที่กลายเป็นอุปสรรคเชิงโครงสร้าง: กสทช. มักมีความล่าช้าเป็นเวลาหลายเดือนในการจัดทำ อนุมัติ และเผยแพร่รายงานการประชุมบอร์ดอย่างเป็นทางการ (Official Board Meeting Minutes) บนเว็บไซต์สาธารณะ ส่งผลให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียถูกบังคับทางกฎหมายให้ต้องร่างและยื่นข้อเสนอแนะที่เป็นทางการท่ามกลางภาวะสูญญากาศของข้อมูล

การละเมิดกระบวนการที่ชอบด้วยกฎหมาย: การรับฟังความคิดเห็นสาธารณะไม่อาจถือได้ว่าชอบด้วยกฎหมาย หรือมีความโปร่งใสอย่างแท้จริง หากผู้กำกับดูแลใจเน้นย้ำถึงความเห็นที่แตกแยกอย่างรุนแรงภายในบอร์ด แต่กลับปิดบังบันทึกอย่างเป็นทางการที่บรรจุเนื้อหาสาระของความเห็นต่างนั้นไว้ จนกว่าช่องทางกรณียความความคิดเห็นสาธารณะจะปิดลงอย่างถาวร ความล้มเหลวทางปกครองนี้ฉีกรอนสิทธิของภาคอุตสาหกรรมในการทบทวน สนับสนุน หรือขยายความข้อต่อสู้ทางกฎหมายและการกำกับดูแลที่ยกขึ้นโดยกรรมการเสียงข้างน้อย

การแก้ไขที่แนะนำ:

กสทช. ควรขยายเวลาปิดรับฟังความคิดเห็นสาธารณะในทันที โดยวันสิ้นสุดการยื่นเอกสารที่ปรับปรุงใหม่จะต้องถูกกำหนดทางกฎหมายให้อยู่ในระยะเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน หลังจากรายงานการประชุมอย่างเป็นทางการที่ไม่มีการตัดต่อ และเหตุผลในการลงคะแนนเสียงของกรรมการแต่ละท่านในการประชุมบอร์ดครั้งที่อนุมัติร่างฉบับรับฟังความคิดเห็นนี้ ได้รับการเผยแพร่อย่างสมบูรณ์บนเว็บไซต์ของ กสทช.

หรืออีกทางเลือกหนึ่ง กสทช. จะต้องออกเอกสารแนบท้ายอย่างเป็นทางการ (Official Addendum) ในชุดเอกสารรับฟังความคิดเห็นนี้โดยทันที เพื่อแจกแจงรายละเอียดข้อคัดค้านทางเศรษฐศาสตร์และกฎหมายของกรรมการเสียงข้างน้อยทั้ง 3 ท่าน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีโอกาสที่เท่าเทียมกันในการประเมินและนำข้อโต้แย้งเหล่านั้นมารวมไว้ในเอกสารยื่นเสนอแนะฉบับสุดท้าย

ส่วนที่ 3: ความคิดเห็นต่อคำถามรับฟังความคิดเห็นสาธารณะของ กสทช. ข้อ 1-10

คำตอบต่อไปนี้เป็นคำตอบข้อซักถามในแต่ละข้อจากทั้งหมดสิบข้อที่ตั้งโดย กสทช.

เนื้อหาเหล่านี้ควรอ่านประกอบกับส่วนที่ 2 ข้างต้น
ซึ่งระบุถึงประเด็นสำคัญที่ไม่ได้ครอบคลุมอยู่ในคำถามล่วงหน้า
และเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเชิงโครงสร้างที่มากกว่า

คำถามข้อที่ 1: ข้อกำหนดเกี่ยวกับอำนาจในการบังคับใช้กฎระเบียบ (ข้อ 3)

ตำแหน่ง (Position):

ถูกต้องในเชิงแนวทางแต่โครงสร้างยังไม่สมบูรณ์หากไม่มีภาระผูกพันแบบอสมมาตรและอำนาจการบังคับใช้ที่ชัดเจน

ข้อ 3 ได้ขยายขอบเขตของประกาศนี้ให้ครอบคลุมกิจกรรมขายส่งและการขายต่ออย่างถูกต้อง
ซึ่งช่วยจัดแหล่งที่มาของความคลุมเครือในการกำกับดูแล

อย่างไรก็ตาม

การขยายขอบเขตจะมีค่านับสัญญาที่แท้จริงก็ต่อเมื่อประกาศระบุหลักเกณฑ์เชิงเนื้อหาที่เพียงพอสำหรับกิจกรรมเหล่านั้น และตามที่ระบุรายละเอียดไว้ตลอดข้อเสนอนี้ ประการฉบับนี้ยังไม่มีสิ่งนั้น

สิ่งที่วิฤตกว่าคือ ข้อ 3 ไม่ได้ระบุชี้ถึงอำนาจของ กสทช. ในการออกคำสั่งเข้าถึงโครงข่ายรายบุคคลไปยัง MNO เฉพาะราย

อำนาจนั้นมีอยู่ภายใต้กรอบกฎหมายโทรคมนาคม

แต่การไม่มีระบุไว้ในประกาศนี้ทำให้ภาพการบังคับใช้กฎระเบียบขาดความชัดเจน

กสทช. ต้องระบุให้ชัดเจนในข้อ 3 ว่าจะใช้อำนาจสั่งการในกรณี:

- MVNO หรือ MVNA ที่ได้รับใบอนุญาตไม่สามารถบรรลุข้อตกลงขายส่งได้ภายในกรอบเวลาของประกาศ
- MNO ได้กำหนดเงื่อนไขการเข้าถึงโครงข่ายที่ไม่ได้รับอนุญาตตามประกาศ
- หรือตลาดขายส่งไม่ได้ดำเนินงานอย่างมีการแข่งขัน

การเปรียบเทียบกับประเทศไนจีเรีย: ข้อ 2 ของหลักเกณฑ์ทางธุรกิจของ NCC

ระบุไว้อย่างชัดเจนว่ากฎเกณฑ์นี้จะเสริมพรก. และพรก. จะมีผลเหนือกว่าในกรณีที่ข้อกำหนดขัดแย้งกัน
กรอบโครงสร้างของ NCC

ประกอบด้วยอำนาจการเข้าแทรกแซงและการสั่งการของคณะกรรมการอย่างชัดเจนตลอดทั้งฉบับ

ไม่ใช่ในฐานะความสามารถทางกฎหมายเบื้องต้น แต่เป็นอำนาจการดำเนินงานที่มีชื่อเรียกเฉพาะ ณ
จุดกระตุ้นเฉพาะ กสทช. ควรนำแนวทางนี้มาปรับใช้

การแก้ไขที่แนะนำ:

ข้อ 3 ต้องรวมถึง: ข้อห้ามที่ชัดเจนต่อเงื่อนไขล่วงหน้าในการเข้าถึงโครงข่ายใดๆ ที่ไม่ได้อนุมัติโดยประกาศนี้
โดยระบุชื่อข้อกำหนดเรื่องประสบการณ์เป็นการเฉพาะ; อำนาจที่ชัดเจนของ กสทช.

ในการออกคำสั่งการเข้าถึงรายบุคคล; และข้อกำหนดที่ว่าเงื่อนไขใดๆ ที่กำหนดโดย MNO
ซึ่งไม่มีฐานรองรับในประกาศนี้ ให้ถือเป็นโมฆะมาแต่แรกเริ่ม (void ab initio)

คำถามข้อที่ 2: นิยาม (ข้อ 4)

ตำแหน่ง (Position): บทพร่องอย่างเป็นรากฐาน เป็นข้อบกพร่องที่สำคัญที่สุดในร่างประกาศฉบับนี้ทั้งหมด

ส่วนนิยามคือรากฐานของกรอบการกำกับดูแล นิยามที่ไม่แม่นยำย่อมนำไปสู่การบังคับใช้ที่ไม่แม่นยำ

นิยามของประเภท MVNO และ MVNA ในร่างประกาศ มีความบกพร่องเชิงโครงสร้างแบบเดียวกับประกาศปี 2013 คือ อธิบายประเภทหน้าที่การทำงานโดยไม่ระบุองค์ประกอบเฉพาะเจาะจงภายในประเภทเหล่านั้น

Thin MVNO:

“ระบบสนับสนุนส่วนค้าปลีก เช่น ระบบจัดเก็บเงิน (Billing) หรือระบบบริการลูกค้า (Customer Care)” - วลีว่า “เช่น” ไม่ใช่ นิยาม

ประกาศไม่ได้ยืนยันว่า Thin MVNO อาจเป็นเจ้าของ SMSC, แพลตฟอร์มโฮสติ้ง VAS, ระบบ CRM, แอปพลิเคชันมือถือสำหรับลูกค้า หรือโครงสร้างพื้นฐานการวิเคราะห์ข้อมูลได้หรือไม่

แต่ละรายการล้วนเป็นทางเลือกในการตัดสินใจลงทุนที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของ กสทช. ภายใต้ร่างกฎหมายปัจจุบัน

Medium MVNO:

“แพลตฟอร์มแอปพลิเคชัน เช่น SMS, MMS หรือบริการเสริม (Value-added Services)” ไม่ได้ยืนยันว่า Medium MVNO อาจเป็นเจ้าของ HLR หรือ HSS, AuC, EIR, แพลตฟอร์ม IN, PCRF หรือโครงสร้างพื้นฐานการออก SIM ของตนเองได้หรือไม่

สิ่งเหล่านี้คือขีดความสามารถที่เป็นตัวกำหนดความแตกต่างระหว่าง Medium และ Thin MVNO ในทุกกรอบโครงสร้างสากล

การละเลยสิ่งเหล่านี้ทำให้นิยามขาดฟังก์ชันการทำงานในทางพาณิชย์

Full MVNO:

“โครงข่ายหลัก (Core Network) ที่มีอำนาจในการบริหารจัดการโครงข่ายและปริมาณการใช้งาน (traffic)” ไม่ได้ระบุว่าองค์ประกอบโครงข่ายหลักใดบ้างที่รวมอยู่ด้วย เช่น MSC/MSC-S, MME, PGW/SGW, GGSN/SGSN, PCRF, IMS/P-CSCF, MGCF, IBCF และไม่ได้ระบุว่าการใช้งานในรูปแบบเสมือน (virtualized) หรือบนคลาวด์ (cloud-based) ได้รับอนุญาตหรือไม่

สำหรับผู้ประกอบกิจการที่กำลังพิจารณาการลงทุนที่โครงข่ายหลักที่แท้จริงต้องการ รายละเอียดเหล่านี้ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย

แต่มันคือแผนธุรกิจทั้งหมด

MVNA - ช่องว่างที่วิกฤตที่สุด:

ตามทีบันทึกไว้ในส่วนที่ 1.6 กสทช.

ใช้เวลามากกว่าหนึ่งปีในการตัดสินใจพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในโครงสร้างพื้นฐานของ MVNA และได้ผลลัพธ์เป็นคำตัดสินที่ไม่ได้นำไปสู่หลักเกณฑ์ที่เผยแพร่ได้ในคำถำมนั้

นิยาม MVNA ในร่างประกาศใช้แนวทางเดิมแบบเดียวกับฉบับดั้งเดิมปี 2013

มันจะก่อให้เกิดผลลัพธ์แบบเดิมซ้ำอีก

MVNA ต้องเป็นเจ้าของ HLR/HSS, แพลตฟอร์ม IN, OSS/BSS, โครงสร้างพื้นฐานการบริหารจัดการ SIM และองค์ประกอบการสลับสายและการเชื่อมต่อโครงข่าย เพื่อทำหน้าที่เอื้อประโยชน์ตามที่ข้อ 7 มอบหมายให้

MVNA ต้องสามารถถูกจัดประเภทในระดับเดียวกับ Full MVNO สิ่งนี้ต้องระบุไว้อย่างชัดเจน

เรื่องนี้ไม่สามารถปล่อยให้ไปตามดุลยพินิจเป็นกรณีๆ ไปของ กสทช.

การเปรียบเทียบกับประเทศไนจีเรีย: กรอบใบอนุญาตของ NCC จัดให้มีแผนภาพที่สมบูรณ์ในการจับคู่ทุกองค์ประกอบโครงข่ายเทียบกับแต่ละชั้น หลักเกณฑ์ทางธุรกิจของ NCC (กำหนดการ B) ให้คำยืนยันเป็นข้อความอย่างละเอียดในแต่ละชั้น โดยระบุเฉพาะเจาะจงถึง EIR/HLR/AuC/HSS, แพลตฟอร์มระบบจัดเก็บเงิน, องค์ประกอบโครงข่ายอัจฉริยะ, ส่วนประกอบการสลับสายและการเชื่อมต่อโครงข่ายเป็นรายตัว ความคลุมเครือเป็นศูนย์ ประเทศไทยต้องการมาตรฐานขั้นต่ำ

การแก้ไขที่แนะนำ:

แทนที่ถ้อยคำอธิบายลักษณะยกตัวอย่าง "เช่น"

ทั้งหมดในนิยามระดับชั้นด้วยรายการองค์ประกอบโครงข่ายที่ละเอียดถี่ถ้วน;
เพิ่มตารางเมทริกซ์ขีดความสามารถทางเทคนิคเป็นภาคผนวก ก ภาคบังคับ;

ยืนยันว่า MVNA

อาจเป็นเจ้าของและดำเนินงานโครงข่ายและไอทีทั้งหมดสำหรับการดำเนินงานขายส่งและการเอื้อประโยชน์;

อัปเดตนิยามระดับชั้นทั้งหมดให้ครอบคลุม 4G LTE, VoLTE, 5G NR (NSA/SA), สถาปัตยกรรม IMS และการนำไปใช้งานในรูปแบบเสมือนหรือคลาวด์;

ระบุประเภทใบอนุญาตที่จำเป็น (ประเภทที่ 1, 2 หรือ 3) สำหรับ MVNO แต่ละชั้นและสำหรับ MVNA ในตารางภายในประกาศ

คำถามข้อที่ 3: บทที่ 1 - บททั่วไป

ตำแหน่ง (Position):

ภาระผูกพันในการปฏิบัติที่เป็นธรรมได้รับการปรับปรุงดีขึ้นแต่ไม่สามารถบังคับใช้ได้หากไม่มีการคุ้มครองชั่วคราวและภาระผูกพันแบบอสมมาตร

ภาระผูกพันการปฏิบัติที่เป็นธรรมในข้อ 6 พร้อมการปรับเปลี่ยนภาระการพิสูจน์ถือเป็นพัฒนาการเชิงบวก

การตอบสนองความพร้อมใน 20 วันและหน้าต่างการแจ้งเตือนปฏิเสธแบบบูรณาการ
ควบคู่ไปกับสิทธิข้อพิพาทอัตโนมัติ ถือเป็นการปรับปรุงที่ชัดเจนเมื่อเทียบกับกรอบโครงสร้างเดิม

อย่างไรก็ตาม

ข้อกำหนดเหล่านี้ดำเนินการในระดับหลักการโดยไม่มีการจำกัดความว่าอะไรคือการละเมิดในแง่การดำเนินงาน
และไม่มีการจัดให้มีการคุ้มครองชั่วคราว (interim relief) ในระหว่างการระงับข้อพิพาท

เหตุผลการปฏิเสธในเรื่องสถานะทางการเงินในข้อ 9 ถูกสร้างขึ้นโดยไม่มีเกณฑ์ที่เป็นวัตถุประสงค์ชัดเจน

ตามที่เสนอในการยื่นข้อเสนอปี 2023 ข้อเสนออ้างอิงที่เผยแพร่ของ MNO

ควรกำหนดล่วงหน้าถึงเกณฑ์ทางการเงินที่สามารถวัดผลได้ เช่น ทุนจดทะเบียนขั้นต่ำที่ชำระแล้ว

ข้อกำหนดหลักประกันธนาคาร และงบการเงินที่ผ่านการตรวจสอบ ซึ่งต้องนำมาใช้กับผู้สมัคร MVNO และ
MVNA ทุกรายอย่างสอดคล้องกัน

MNO ที่ปฏิเสธการเข้าถึงโดยอ้างสถานะทางการเงิน

จะต้องพิสูจน์ให้เห็นว่าผู้สมัครรายนั้นล้มเหลวเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่เผยแพร่เหล่านั้น

ต้องมีการเพิ่มข้อกำหนดที่บังคับให้ MNO แต่ละรายต้องเผยแพร่ Reference Technical Access Offer

(ข้อเสนอการเข้าถึงทางเทคนิคอ้างอิง) ซึ่งแยกต่างหากและมีความละเอียดมากกว่าข้อเสนอขายส่งทางพาณิชย์
โดยต้องประกอบด้วย:

- ทางเลือกสถาปัตยกรรมโครงข่ายสำหรับ MVNO ในแต่ละระดับ
- เอกสารอธิบาย API
- ข้อมูลจำเพาะส่วนต่อประสาน
- ข้อกำหนดสภาพแวดล้อมการทดสอบ
- เกณฑ์การยอมรับ
- รายการตรวจสอบความพร้อมในการให้บริการ

สิ่งนี้เคยถูกเสนอในการยื่นข้อเสนอปี 2023 ภายใต้รูปแบบ Reference Access Offer

และเป็นข้อบังคับภายใต้มาตรา 8(1) ของหลักเกณฑ์ทางธุรกิจของ NCC

มันควรจะอยู่ในประกาศปี 2023 และมันต้องอยู่ในประกาศฉบับนี้

การแก้ไขที่แนะนำ:

ข้อ 6: เพิ่มข้อกำหนดว่าเงื่อนไขการเข้าถึงโครงข่ายใดๆ

ที่ไม่ได้อนุมัติโดยประกาศนี้ถือเป็นโมฆะและเป็นการละเลยในสาระสำคัญ;

เพิ่มกลไกคำสั่งชั่วคราวที่กำหนดให้ กสทช. ต้องออกคำสั่งการเข้าถึงชั่วคราวที่มีผลผูกพันภายใน 15
วันทำการนับจากการส่งเรื่อง;

ข้อ 9: กำหนดให้ MNO ต้องเผยแพร่เกณฑ์ทางการเงินที่เป็นวัตถุประสงค์สำหรับผู้สมัครขายส่ง

การปฏิเสธด้วยเหตุผลทางการเงินต้องได้รับการพิสูจน์เทียบกับเกณฑ์เหล่านั้น;

ข้อกำหนดใหม่: บังคับเผยแพร่ Reference Access Offer และ Reference Technical Access Offer ภายใน
90 วันหลังจากประกาศมีผลบังคับใช้

คำถามข้อที่ 4: บทที่ 2 - ข้อเสนอขายส่ง

ตำแหน่ง (Position): โครงสร้างได้รับการปรับปรุงดีขึ้น เนื้อหาทางเทคนิคยังบกพร่อง
กลไกราคาไม่เหมาะสมสำหรับตลาดที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล

ข้อกำหนดที่ MNO ต้องเสนอการบริการโดยใช้ทุกเทคโนโลยีที่พวกเขาสามารถจัดหาได้ (ข้อ 13) ถือเป็นเชิงบวก
การเพิ่มกรอบเวลาการซ่อมแซมและการแก้ไขข้อบกพร่องถือเป็นการปรับปรุงในทางปฏิบัติ
อย่างไรก็ตาม:

- รายการบริการในข้อ 13 เป็นยุคก่อน 4G ประกาศต้องครอบคลุม 4G LTE, VoLTE, 5G NR (ครอบคลุมทั้ง Non-Standalone และ Standalone), บริการบนฐาน IMS และเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่ตามกรอบในประเด็น F ข้างต้นอย่างชัดเจน
- เนื้อหาข้อเสนอขั้นต่ำในข้อ 14 ไม่ได้กำหนดข้อกำหนดส่วนต่อประสานทางเทคนิค ได้แก่ ส่วนต่อประสานการส่งสัญญาณ (SS7, Diameter, SIP, HTTP/2 APIs), จุดอ้างอิงการรวมระบบ HLR/HSS, ส่วนต่อประสานการเชื่อมต่อโครงข่าย MSC/GMSC, โปรแกรมจำลองการจัดสรรบริการ (provisioning APIs), ส่วนต่อประสานการบริหารจัดการ SIM, พารามิเตอร์ SLA, ข้อมูลจำเพาะสภาพแวดล้อมการทดสอบ หรือวิธีการวางแผนความจุ หากไม่มีสิ่งนี้ MVNO จะไม่สามารถประเมินได้ว่าการรวมระบบกับ MNO รายนั้นมีความเป็นไปได้สำหรับระดับขั้นที่ตั้งใจไว้หรือไม่
- เกี่ยวกับอัตราผลตอบแทนในข้อ 16: แนวทาง Retail Minus พร้อมเกณฑ์ขั้นต่ำ 35% นั้นมีความเสี่ยงที่จะถูกบิดเบือนผ่านการตั้งราคาขายปลีกข้อมูลแบบไม่จำกัด ตามที่บันทึกไว้ในส่วนที่ 1.8
- ข้อเสนอเกณฑ์ขั้นต่ำของราคาขายปลีกในรูปแบบฟอร์มแสดงความคิดเห็นของ กสทช. เองนั้นถูกต้องและต้องได้รับการนำมาใช้ โดยในกรณีที่ราคาขายปลีกของ MNO ต่ำกว่าอัตราขายส่งที่คำนวณได้ ให้ราคาขายปลีกที่ต่ำที่สุดนั้นกลายเป็นเพดานราคาขายส่งสูงสุด
- ระเบียบวิธีแบบ Cost Plus ควรจัดให้มีเป็นทางเลือก โดยให้ กสทช. กำหนดองค์ประกอบต้นทุนที่อนุญาต
- การทดสอบการบีบอัดราคาใดของ NKOM ที่อธิบายไว้ในประเด็น E ควรเป็นเกณฑ์สำรองสำหรับข้อพิพาทอัตราค่าบริการ

การเปรียบเทียบกับประเทศไนจีเรีย: หลักเกณฑ์ทางธุรกิจของ NCC (ข้อ 10)

กำหนดให้มีราคาขายเกณฑ์มาตรฐาน (Benchmark Selling Price)

ที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการสำหรับบริการเสียง ข้อมูล SMS และ USSD

โดยส่วนแบ่งรายได้ที่คำนวณได้จะหักออกเฉพาะต้นทุนการเชื่อมต่อโครงข่ายสำหรับบริการเสียง/SMS

และต้นทุนแบนด์วิดท์สำหรับข้อมูลที่เป็นการหักออกที่พิสูจน์ได้จริงและเป็นวัตถุประสงค์เท่านั้น

มีการระบุเปอร์เซ็นต์ส่วนแบ่งรายได้ตามระดับขั้นอย่างชัดเจน

รูปแบบนี้สร้างความแน่นอนทางพาณิชย์ที่กรอบโครงสร้างของ กสทช. ไม่มี

การแก้ไขที่แนะนำ:

อัปเดตรายการบริการในข้อ 13 ให้รวมถึง 4G LTE, VoLTE, 5G NR (NSA/SA), IMS, network slicing;

ขยายข้อ 14 ให้กำหนดข้อกำหนด API, การอ้างอิงส่วนต่อประสาน, พารามิเตอร์ SLA,

รายละเอียดสภาพแวดล้อมการทดสอบ, วิธีการวางแผนความจุ;

นำเกณฑ์ขั้นต่ำราคาขายปลีกมาใช้ในข้อ 16 เพิ่มทางเลือก Cost Plus พร้อมกำหนดองค์ประกอบต้นทุน;

นำการทดสอบการบีบอัดราคาใดของ NKOM มาใช้เป็นเกณฑ์สำรองข้อพิพาทอัตราค่าบริการ;

นำกรอบอ้างอิงส่วนแบ่งรายได้ตามระดับขั้นของ NCC มาใช้: ระดับ 1 25/75, ระดับ 2 30/70, ระดับ 3 40/60, Full MVNO/MVNA 50/50

คำถามข้อที่ 5: บทที่ 3 - ขั้นตอนการเจรจา

ตำแหน่ง (Position): กรอบเวลาได้รับการปรับปรุงดีขึ้น
แต่ผลลัพธ์สำหรับการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบยังคงไม่มีปรากฏ
กรอบโครงสร้างนี้ยังคงให้รางวัลแก่ความล่าช้า

ข้อกำหนดการจัดหาข้อมูลใน 15 วัน (ข้อ 21 และ 22) และข้อกำหนดเนื้อหาหนังสือแสดงเจตจำนงที่ชัดเจน (ข้อ 20) ถือเป็นก้าวในแนวทางที่ถูกต้อง

อย่างไรก็ตาม ปัญหาพื้นฐานยังคงไม่เปลี่ยนแปลง นั่นคือ กรอบเวลาที่ไม่มียุทธศาสตร์ไม่สามารถบังคับใช้ได้

หาก MNO พลาดกำหนดเวลา กระบวนการข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจะใช้เวลาหลายเดือน
หมายความว่าต้นทุนของความล่าช้าสำหรับ MNO คือศูนย์ ในขณะที่ต้นทุนของ MVNO
คือกรอบเวลาทางพาณิชย์ทั้งหมดของตนเอง

ความไม่สมมาตรนี้ส่งผลให้เกิดการขัดขวางเชิงโครงสร้าง เพื่อแก้ไขปัญหานี้ กสทช.
ต้องปรับใช้กรอบเวลาที่เด็ดขาด

ประกาศฉบับสุดท้ายต้องได้รับการแก้ไขเพื่อรวมขั้นตอนการดำเนินงานที่สำคัญดังต่อไปนี้:

- 10 วันสำหรับการตอบรับเป็นลายลักษณ์อักษร:
โครงข่ายผู้ให้บริการโฮสต์ที่ถูกเสนอต้องตอบรับคำขอเข้าถึงเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างเป็นทางการภายใน 10 วันนับจากวันที่ได้รับ โดยระบุรายละเอียดข้อพิพาทและฝ่ายเจรจาอย่างชัดเจน
- 20 วันสำหรับคำแถลงความพร้อม: ภายใน 20 วันหลังจากได้รับเอกสารที่จำเป็น
โฮสต์ต้องส่งคำแถลงที่ครอบคลุมและมีเหตุผลยืนยันความพร้อมทางเทคนิคและพาณิชย์
หากโฮสต์ปฏิเสธคำขอ
จะต้องส่งคำชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษรที่มีเหตุผลครบถ้วนพร้อมกันไปยังทั้งผู้สมัครและ กสทช.
ภายในหน้าต่าง 20 วันเดียวกันนี้
- กำหนดเวลาเจรจาสิ้นสุดเด็ดขาด 120 วัน:
ข้อตกลงทางพาณิชย์และเทคนิคทั้งหมดต้องได้รับการสรุปและลงนามภายในระยะเวลาสูงสุด 120
วันนับจากคำร้องขออย่างเป็นทางการครั้งแรก การปรับโครงสร้างภายในองค์กร แผนงานการขยายโครงข่าย
หรือกระบวนการอนุมัติภายในบริษัท ไม่สามารถนำมาอ้างเหตุหรือขยายกำหนดเวลา 120 วันนี้ได้
- 10 วันสำหรับการเปิดใช้งานคณะทำงานร่วม: คู่สัญญาต้องจัดตั้งคณะทำงานร่วมสำหรับการออนบอร์ด
(joint onboarding working group) และกำหนดแผนงานโครงการอย่างเป็นทางการภายใน 10
วันหลังจากลงนามในสัญญาพาณิชย์หลัก
- 14 วันสำหรับการยื่นต่อหน่วยงานกำกับดูแล: ข้อตกลงพาณิชย์ที่สรุปเสร็จสิ้นแล้วต้องนำไปยื่นต่อ กสทช.
ภายใน 14 วันนับจากวันลงนาม

การกำหนดกรอบเวลาที่แน่นอนเหล่านี้ลงในบทที่ 3 จะทำให้ กสทช. สามารถจัดการเจรจาที่ไม่มีจุดสิ้นสุด
และป้องกันกลยุทธ์การยืดเวลาที่เคยทำให้การเข้าสู่ตลาดในประเทศไทยเป็นอัมพาตมาในอดีต

รูปแบบ Reference Access Offer ที่เสนอในประเด็น C ข้างต้นจะเปลี่ยนโฉมกรอบโครงสร้างนี้: แบบฟอร์ม RAO
มาตรฐานที่ยื่นผ่านพอร์ทัลขายส่งของ MNO พร้อมการส่งสำเนาไปยัง กสทช. โดยอัตโนมัติ
จะสร้างกระบวนการที่โปร่งใสและได้รับการตรวจสอบ
ซึ่งจะทำให้การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบปรากฏชัดแจ้งในทันที

การเปรียบเทียบกับประเทศมาเลเซีย (MCMC): MCMC

บังคับให้ผู้ประกอบกิจการโครงข่ายรายใหญ่ต้องเผยแพร่ Reference Access Offer (RAO)

มาตรฐานทางออนไลน์ กรอบกฎหมายบังคับกำหนดเวลาเจรจาสิ้นสุดเด็ดขาดที่ 4 เดือน (120 วัน)

ในการสรุปสัญญาขายส่งในกรณีที่ไม่มีสัญญาเดิมอยู่ก่อน และลดลงเหลือ 3

เดือนหากเป็นการอัปเดตสัญญาพาณิชย์ที่มีผลอยู่

การเปรียบเทียบกับประเทศไนจีเรีย (NCC): หลักเกณฑ์ทางธุรกิจของ NCC ข้อ 8

กำหนดให้มีการตอบรับภายใน 10 วัน, ยืนยันความพร้อมภายใน 20 วัน และสรุปสัญญาพาณิชย์ภายใน 120

วัน ข้อ 8(10) ระบุอย่างชัดเจนว่าการปรับโครงสร้างภายในของ MNO,

ลำดับความสำคัญของบริษัทที่แข่งขันกัน และการอนุมัติที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบ

ไม่ถือเป็นเหตุผลอันสมควรในการล่าช้าของการออนบอร์ด ข้อ 9(5)

กำหนดว่ากระบวนการอนุมัติภายในต้องไม่ขัดต่อกำหนดเวลาข้อตกลงพาณิชย์ 120 วัน ข้อ 17

ระบุว่าความล่าช้าในการออนบอร์ดที่ไม่สมเหตุสมผลถือเป็นความละเลยในสาระสำคัญที่ต้องถูกลงโทษ

การเปรียบเทียบกับประเทศบราซิล (Anatel):

หลักเกณฑ์วัดความล่าช้าเชิงกลยุทธ์โดยการบังคับใช้หน้าตาการเจรจาที่เข้มงวดควบคู่ไปกับการเปิดเผยข้อมูลทางเทคนิคและสถาปัตยกรรมภาคบังคับ

กรอบโครงสร้างนี้ห้ามไม่ให้โฮสต์ใช้ประโยชน์จากความไม่สมมาตรของข้อมูลหรือเงื่อนไขล่วงหน้าการดำเนินงานที่ไม่ผ่านการอนุมัติเพื่อยื้อเวลาการออนบอร์ด

การแก้ไขที่แนะนำ:

แทนที่ “หนังสือแสดงเจตจำนง” ด้วยกรอบ Reference Access Offer (RAO)

มาตรฐานที่ยื่นผ่านพอร์ทัลขายส่งและส่งสำเนาตรงถึง กสทช.;

กำหนดขั้นตอน 10 วันสำหรับเครือข่ายโฮสต์ในการตอบรับอย่างเป็นทางการและระบุข้อหัวหน้าที่มี;

บังคับใช้คำแถลงความพร้อมทางเทคนิคและพาณิชย์ภายใน 20 วัน

โดยต้องส่งเหตุผลปฏิเสธไปยังทั้งผู้สมัครและ กสทช.;

บังคับใช้กรอบเวลาเจรจาสิ้นสุดเด็ดขาด 120 วัน ซึ่งไม่สามารถขยายได้เนื่องจากการอนุมัติภายในของ MNO;

กำหนดให้จัดตั้งคณะทำงานร่วมออนบอร์ดภายใน 10 วันหลังจากลงนามสัญญา และยื่นสัญญาต่อ กสทช. ภายใน 14 วัน;

เพิ่มผลลัพธ์แบบขั้นบันไดสำหรับการพลาดกำหนดเวลาการจัดหาข้อมูล 15 วัน

โดยเริ่มจากการแจ้งเตือนสาธารณะของ กสทช. ไปสู่คำเตือนอย่างเป็นทางการ

และในที่สุดให้ถือว่าข้อพิพาทเกี่ยวกับข้อมูลนั้นได้รับการตัดสินในทางที่เป็นประโยชน์ต่อ MVNO

คำถามข้อที่ 6: บทที่ 4 - มาตรการกำกับดูแล

ตำแหน่ง (Position): ข้อกำหนดความต่อเนื่องในการให้บริการ 45 วันถือเป็นเรื่องเชิงบวก
บทนี้ยังคงเน้นการพึ่งพาการตั้งรับมากกว่าการกำกับดูแลเชิงรุก

ภาระผูกพันความต่อเนื่องในการให้บริการ 45 วันในข้อ 32 ถือเป็นปรับปรุงที่แท้จริง

ภาระผูกพันที่ผู้ประกอบการที่ยุติการให้บริการต้องแบกรับต้นทุนทั้งหมดถือเป็นเรื่องที่เหมาะสม
ส่วนที่เหลือของบทที่ 4 เป็นรูปแบบที่ถูกกระตุ้นตามเหตุการณ์ (event-triggered)

กสทช.

จะไม่สามารถตรวจพบความล้มเหลวของตลาดที่กำลังเกิดขึ้นได้เลยหากไม่มีกระแสข้อมูลประจำเกี่ยวกับความสม
บูรณ์ทางพาณิชย์และเทคนิคของความสัมพันธ์ในการขายส่ง

กสทช. จำเป็นต้องมีความสามารถในการมองเห็นอย่างต่อเนื่องในเรื่อง:

- จำนวนผู้ใช้บริการแยกตาม MVNO
- สถานะรายได้และการชำระราคา (settlement) ระหว่าง MVNO แต่ละรายและผู้ขายส่ง
- ตัวชี้วัดคุณภาพโครงข่าย
- จำนวนคำขอเข้าถึงโครงข่ายที่ได้รับและที่ถูกปฏิเสธโดย MNO แต่ละราย
- ความจุที่จัดสรรให้กับการขายส่งเทียบกับการใช้งานของตนเอง

นอกจากนี้ บทที่ 4 ต้องแก้ไขสถานการณ์ของ MVNO บนโครงข่ายของ NT หลังจากที่ NT
ประกาศว่าไม่สามารถสนับสนุน MVNO ได้อีกต่อไป

เกิดอะไรขึ้นกับ MVNO เหล่านั้นและผู้ใช้บริการของพวกเขา?

ข้อกำหนดความต่อเนื่อง 45 วันแก้ไขสถานการณ์การยุติการให้บริการโดยไม่สมัครใจ แต่กรณีของ NT
ถือเป็นแผนการยุติการดำเนินงานล่วงหน้า

กสทช. จำเป็นต้องมีข้อกำหนดเฉพาะเจาะจงที่แก้ไขปัญหากรณีแผนการออกจากเครือข่ายโดย MNO
ที่ทำหน้าที่โฮสต์ผู้ประกอบการ MVNO

การแก้ไขที่แนะนำ:

เพิ่มการรายงานประจำไตรมาสของ MVNO/MVNA ครอบคลุมจำนวนผู้ใช้บริการ
รายได้แยกตามประเภทบริการ สถานะการชำระราคา ตัวชี้วัดคุณภาพ ข้อพิพาทที่ค้างคา;

เพิ่มการรายงานประจำปีของ MNO ครอบคลุมคำขอเข้าถึงขายส่งที่ได้รับและถูกปฏิเสธ
ความจุที่จัดสรรให้กับการขายส่ง สัญญาขายส่งที่มีผลบังคับใช้; เพิ่มอำนาจการตรวจสอบของ กสทช.
พร้อมกำหนดเวลาส่งมอบเอกสาร 30 วัน;

เพิ่มข้อกำหนดเฉพาะสำหรับแผนการออกจากเครือข่ายของ MNO
โดยครอบคลุมภาระผูกพันในการคุ้มครอง MVNO และผู้ใช้บริการ โดยต้องแจ้งล่วงหน้าอย่างน้อย 4 เดือน

คำถามข้อที่ 7: บทที่ 5 - การระงับข้อพิพาท

ตำแหน่ง (Position): การปรับปรุงเชิงโครงสร้างถือเป็นเรื่องที่น่าอัญเชิญ แต่กระบวนการตัดสินข้อพิพาทที่ร่างไว้นั้นยังคงล่าช้าเกินไปที่จะยับยั้งการขัดขวางโดยเจตนา กสทช. ต้องละทิ้งกรอบเวลา 150 วันที่ร่างไว้โดยสิ้นเชิง และจัดให้มีการคุ้มครองชั่วคราวภาคบังคับ รวมถึงบันไดการส่งต่อข้อพิพาทที่ชัดเจน

แม้ว่าระยะเวลาอายุความหนึ่งปี (ข้อ 35) และการใช้ข้อมูลเกณฑ์มาตรฐานต้นทุน (ข้อ 37) จะเป็นส่วนเพิ่มที่เหมาะสม แต่การปล่อยให้การพิจารณาข้อพิพาทลากยาวไปได้ถึง 150 วันนั้นเป็นเรื่องที่ไม่สามารถยอมรับได้อย่างสิ้นเชิง

ในช่วงระยะเวลาห้าเดือนที่ยาวนานนี้ MVNO ที่ถูกปฏิเสธการเข้าถึงจะไม่มีเครือข่าย ไม่มีบริการ และไม่มีรายได้ สำหรับ MNO รายใหญ่ที่ครอบงำตลาด การจุดชนวนให้เกิดข้อพิพาทนั้นไม่มีต้นทุนใดๆ และสามารถซื้อเวลาในการกีดกันคู่แข่งออกจากตลาดไปได้อีกห้าเดือน

คอบชดเชยโครงสร้างนี้ต้องถูกแทนที่ด้วยหน้าต่างการพิจารณาข้อพิพาทแบบทางด่วน (fast-track) ภาคบังคับภายใน 45 วัน

เพื่อจัดคอบชดเชยนี้โดยสิ้นเชิง กสทช.

ควรปรับใช้กรอบการหลีกเลี่ยงข้อพิพาทและการส่งต่อข้อพิพาทในลักษณะเดียวกับหน่วยงานกำกับดูแลระดับชาติอื่นๆ

แทนที่จะปล่อยให้ข้อพิพาทค้างคาอยู่ในห้องรอทางเทคนิคอย่างไร้จุดหมาย ประกาศต้องบังคับให้มีบันไดการส่งต่อข้อพิพาทหลายระดับที่เข้มงวด ดังนี้:

- ข้อพิพาททางเทคนิคใดๆ ที่ส่งผลกระทบต่อกรอบการโอนบอร์ด การรวมระบบ หรือความต่อเนื่องของบริการ จะต้องได้รับการส่งต่ออย่างเป็นทางการไปยังหัวหน้าทีมฝ่ายเทคนิคที่ได้รับมอบหมายของทั้งสองฝ่ายภายใน 5 วันนับจากวันหยุดชะงัก (deadlock)
- หากปัญหายังไม่ได้รับการแก้ไขในระดับคณะทำงานภายใน 10 วันนับจากวันหยุดชะงัก จะต้องส่งต่อไปยังตัวแทนระดับผู้บริหารของทั้งสองบริษัทโดยทันที
- หากการเจรจาระดับผู้บริหารล้มเหลว คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายมีสิทธิส่งเรื่องไปยังหน่วยงานกำกับดูแล
- สิ่งที่วิกฤตคือ กสทช. ต้องเพิ่มกลไกคำสั่งชั่วคราว เพื่อกำหนดให้คณะกรรมการต้องออกคำสั่งการเข้าถึงชั่วคราวที่มีผลผูกพันภายใน 15 วันทำการนับจากการส่งเรื่อง ในขณะที่รอการพิจารณาแบบ fast-track ขั้นสุดท้าย

เส้นทางที่มีโครงสร้างชัดเจนนี้จะช่วยป้องกันไม่ให้โครงการถูกจับเป็นตัวประกันโดยความซับซ้อนทางเทคนิค บังคับให้เกิดการแก้ไขทางพาณิชย์อย่างรวดเร็ว และทำให้มั่นใจได้ว่าผู้ประกอบการจะไม่ถูกลบโทษจากความขัดแย้งที่ยืดเยื้อขององค์กร

ข้อพิพาทที่อธิบายไว้ในส่วนที่ 1.6

ใช้เวลานานกว่าหนึ่งปีและให้ผลลัพธ์เป็นคำตัดสินที่ไม่ได้ระบุหลักเกณฑ์เชิงโครงสร้างพื้นฐาน

กสทช. ต้องถูกกำหนดให้เผยแพร่คำชี้แจงเกี่ยวกับหลักการกำกับดูแลที่ได้รับการตัดสิน ภายใน 30 วันหลังจากมีคำตัดสินใดๆ ไม่ใช่เพียงรายงานผลลัพธ์สำหรับคู่สัญญาเฉพาะรายเท่านั้น

หากไม่มีสิ่งนี้ ทุกข้อพิพาทจะเริ่มต้นจากศูนย์ คำถามเดิมๆ จะเกิดขึ้นซ้ำๆ และความไม่สอดคล้องกันของ กสทช. เองระหว่างคดีต่างๆ ก็จะไม่สามารถระบุหรือทำนายได้

การเปรียบเทียบกับประเทศไนจีเรีย (NCC): หลักเกณฑ์ทางธุรกิจของ NCC ข้อ 16 จัดให้มีบันไดการส่งต่อข้อพิพาทที่มีโครงสร้าง: ข้อพิพาททางเทคนิคไปยังหัวหน้าฝ่ายเทคนิคภายใน 5 วัน; ข้อพิพาททางพาณิชย์ไปยังตัวแทนผู้บริหารภายใน 10 วัน;

จากนั้นจึงเป็นการส่งเรื่องให้คณะกรรมการโดยมีอำนาจในการออกคำสั่งชั่วคราว "ในระหว่างรอการพิจารณาขั้นสุดท้าย ห้ามมีมาตรการตอบโต้ (retaliatory measures)" คณะกรรมการสามารถออกคำสั่งมาตรการชั่วคราวที่มีผลผูกพัน นี่คือมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับกรอบการระงับข้อพิพาทที่มีประสิทธิภาพ

การเปรียบเทียบกับสหราชอาณาจักร (Ofcom): หลักเกณฑ์ของ Ofcom จำกัดกรอบเวลาในการแก้ไขความหยุดชะงักของการเข้าถึงบริการโทรคมนาคม โดยอนุญาตให้ผู้ประกอบกิจการส่งต่อข้อพิพาทที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขไปยังการพิจารณาอิสระหลังจากกรอบเวลาที่เข้มงวด 6 สัปดาห์ (เพิ่งปรับลดลงจาก 8 สัปดาห์เพื่อเร่งการเข้าสู่ตลาด) สิ่งที่สำคัญคือ หาก MNO ออก "หนังสือแจ้งจุดตาย" (Deadlock Letter) อย่างเป็นทางการเพื่อยอมรับการความหยุดชะงักก่อนกำหนด 6 สัปดาห์

ผู้แสวงหาการเข้าถึงสามารถข้ามกรอบเวลาที่เหลือทั้งหมดและขอรับการแทรกแซงจากหน่วยงานกำกับดูแลได้ทันที สิ่งนี้ป้องกันไม่ให้ MNO ถ่วงเวลาเพื่อยื้อแผนการเปิดตัวของคู่แข่ง

การเปรียบเทียบกับประเทศมาเลเซีย (MCMC): กรอบโครงสร้างกำหนดให้มีกระบวนการส่งต่อข้อพิพาทตามลำดับชั้นหลายระดับ โดยผู้แสวงหาการเข้าถึงต้องผ่านช่องทางการระงับข้อพิพาทภายในทางเทคนิคและพาณิชย์ที่กำหนดไว้ให้ครบถ้วนก่อนที่คณะกรรมการจะรับพิจารณาข้อพิพาทเพื่อการแทรกแซงทางกฎหมายที่มีผลผูกพัน

การแก้ไขที่แนะนำ:

บังคับใช้บันไดการส่งต่อข้อพิพาทหลายระดับ โดยจำกัดความหยุดชะงักทางเทคนิคไว้ที่ 5 วัน และความหยุดชะงักทางพาณิชย์ไว้ที่ 10 วัน ก่อนจะอนุญาตให้ส่งเรื่องต่อหน่วยงานกำกับดูแล;

จัดให้มีกลไกคำสั่งชั่วคราวที่กำหนดให้ กสทช. ต้องออกคำสั่งการเข้าถึงชั่วคราวที่มีผลผูกพันภายใน 15 วันทำการนับจากได้รับข้อพิพาทปฏิเสธการเข้าถึง;

กำหนดหน้าต่างการพิจารณาข้อพิพาทแบบ fast-track ภาคบังคับภายใน 45 วันโดยไม่มีการขยายเวลาสำหรับข้อพิพาทปฏิเสธการเข้าถึงตามข้อ 35 แทนที่กรอบเวลา 150 วันเดิม;

กำหนดให้ กสทช. ต้องเผยแพร่คำชี้แจงหลักการกำกับดูแลที่ชัดเจนภายใน 30 วันหลังจากมีคำตัดสินข้อพิพาทใดๆ เพื่อสร้างบรรทัดฐานสาธารณะที่มีผลผูกพัน;

นำการทดสอบการบีบอัดราคาของ NKOM

มาใช้เป็นกรอบการวิเคราะห์ภาคบังคับสำหรับการพิจารณาข้อพิพาทอัตราค่าบริการตามข้อ 37

คำถามข้อที่ 8: บทที่ 6 - มาตรการส่งเสริมการลงทุน

ตำแหน่ง (Position): เป็นเรื่องเชิงบวกแต่เป็นการแก้ไขปัญหาที่ผิดจุด
การลดค่าธรรมเนียมไม่ได้ช่วยสร้างการเข้าถึงโครงข่าย

อุปสรรคสำคัญที่ขัดขวางการพัฒนาตลาด MVNO ในประเทศไทยไม่ใช่ต้นทุนการดำเนินงาน แต่คือความสามารถในการเข้าถึงบริการขายส่งโครงข่ายจาก MNO รายใหญ่ที่ครอบงำตลาด การลดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตของ กสทช. ย่อมไม่มีความหมายในทางพาณิชย์ต่อ MVNA/MVNO ที่ไม่สามารถเข้าถึงโครงข่ายได้ บทที่ 6 ให้ประโยชน์แก่ MVNO ที่ได้ก้าวข้ามอุปสรรคการเข้าถึงโครงข่ายมาแล้วเท่านั้น (ซึ่งปัจจุบันไม่มี) มันไม่ได้ช่วยอะไรสำหรับ MVNA/MVNO ที่ยังคงถูกล็อกอยู่ภายนอก กสทช. ต้องไม่ใช่บทที่ 6 เป็นสิ่งทดแทนการปฏิรูปเชิงโครงสร้างการเข้าถึงโครงข่าย

เกี่ยวกับโครงสร้างค่าธรรมเนียมสามต่อ: การลดค่าธรรมเนียมในข้อ 38(1) และ (2)

ช่วยลดอัตราค่าธรรมเนียมในชั้น MVNA และ MVNO เป็นเวลาสามปี
แต่ยังคงรักษาการจัดเก็บค่าธรรมเนียมซ้ำซ้อนสามต่อบน airtime เดียวกันนั้นไว้

แนวทางแก้ไขที่ถูกต้องคือ ให้ MNO

เป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียมรายปีเพียงรายเดียวในฐานะผู้ถือครองคลื่นความถี่และใบอนุญาตโครงข่ายหลัก ส่วนรายได้ของ MVNA และ MVNO จาก airtime เดียวกันนั้นควรได้รับการยกเว้น

สิ่งนี้จะช่วยจัดปัญหาค่าธรรมเนียมสามต่อออกไปโดยสิ้นเชิง

และมีความสำคัญในทางพาณิชย์มากกว่าการลดอัตราค่าธรรมเนียมคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ใดๆ

เกี่ยวกับโครงสร้างอัตราค่าธรรมเนียม: แบบฟอร์มแสดงความคิดเห็นของ กสทช. เอง (คำถามข้อที่ 6 ในส่วนที่ 5)

ระบุไว้อย่างถูกต้องว่าอัตราเปอร์เซ็นต์ที่คงที่นั้นจำเป็นต้องมีการแก้ไขทุกครั้งเมื่ออัตรามาตรฐานมีการเปลี่ยนแปลง

อัตราที่ลดลงควรแสดงเป็นเปอร์เซ็นต์ของอัตรามาตรฐานที่มีผลใช้บังคับ ณ เวลานั้น - ตัวอย่างเช่น 20% ของอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตรายปีที่ใช้บังคับสำหรับ MVNO และ MVNA และ 50% สำหรับ MNO บนรายได้ขายส่ง

สิ่งนี้จะช่วยให้สามารถปรับเปลี่ยนได้ด้วยตัวเองและขจัดความจำเป็นในการแก้ไขประกาศซ้ำๆ

เกี่ยวกับระยะเวลาสามปี: ควรเริ่มนับจากวันที่เปิดให้บริการในเชิงพาณิชย์ (commercial service launch date) ของ MVNA/MVNO แต่ละราย ไม่ใช่วันที่ประกาศมีผลบังคับใช้

MVNA/MVNO ที่ต้องใช้เวลา 12 เดือนในการรวมระบบให้เสร็จสิ้น

จะได้รับประโยชน์เพียงสองปีจากแผนงานสามปี

ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่วิกฤตที่สุดในทางพาณิชย์ของการดำเนินกิจการ

เกี่ยวกับแรงจูงใจของ MNO: กรอบโครงสร้างปัจจุบันไม่มีสิ่งจูงใจเชิงบวกให้ MNO เปิดขายส่ง

การลดค่าธรรมเนียมมีผลบังคับใช้กับผู้ประกอบการ MVNO และ MVNA ส่วน MNO

ที่สามารถบรรลุระดับรายได้ขายส่งขั้นต่ำตามที่กำหนดจาก MVNA/MVNO ที่เป็นอิสระ - ตัวอย่างเช่น 5% ของรายได้โทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้งหมด -

ควรได้รับส่วนลดเพิ่มเติมในค่าธรรมเนียมรายได้ขายส่งของตนในระหว่างระยะเวลาส่งเสริมการลงทุน

สิ่งนี้จะสร้างแรงจูงใจทางพาณิชย์สำหรับการมีส่วนร่วมของ MNO ซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดหายไปอย่างสิ้นเชิงในปัจจุบัน

การแก้ไขที่แนะนำ:

ปรับโครงสร้างภาระผูกพันค่าธรรมเนียมรายปีเพื่อให้ MNO
ชำระค่าธรรมเนียมเดียวในฐานะผู้ถือครองคลื่นความถี่หลัก;

MVNA และ MVNO ได้รับการยกเว้นจากค่าธรรมเนียมรายได้บน airtime
เดียวกันเพื่อขจัดปัญหาค่าธรรมเนียมสามต่อ;

แสดงอัตราค่าธรรมเนียมระยะเวลาส่งเสริมการลงทุนเป็นเปอร์เซ็นต์ของอัตรามาตรฐานที่มีผลใช้บังคับ
ไม่ใช่ตัวเลขคงที่;

คำนวณระยะเวลาส่งเสริมการลงทุน 3 ปีจากวันที่เริ่มเปิดให้บริการเชิงพาณิชย์ของผู้ประกอบกิจการ
MVNA/MVNO แต่ละราย;

เพิ่มแรงจูงใจ MNO: ส่วนลดค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมในรายได้ขายส่งเมื่อ MNO
บรรลุเกณฑ์รายได้ขายส่งขั้นต่ำจาก MVNA/MVNO ที่เป็นอิสระ;

บังคับให้มีการทบทวนผลลัพธ์เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาส่งเสริมการลงทุน
พร้อมการขยายเวลาอัตโนมัติและเพิ่มความเข้มงวดภาระผูกพันการเข้าถึงหากมี MVNA/MVNO
ที่เป็นอิสระเปิดดำเนินการเชิงพาณิชย์น้อยกว่าสามราย

คำถามข้อที่ 9: บทเฉพาะกาล

ตำแหน่ง (Position): มีความเหมาะสมสำหรับสัญญาที่มีอยู่เดิม
แต่บกพร่องอย่างร้ายแรงสำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตที่ยังไม่ได้เปิดตัว

ข้อ 39 (ความสมบูรณ์ชั่วคราวของข้อเสนอขายส่งที่มีอยู่) และข้อ 40 (ความสมบูรณ์ของสัญญาที่มีอยู่)
ถือเป็นเรื่องที่เหมาะสม

กำหนดเวลา 90 วันสำหรับข้อเสนอขายส่งที่ได้รับการอัปเดตถือเป็นเรื่องที่เหมาะสม

บทเฉพาะกาลไม่ได้แก้ไขสถานการณ์ของผู้ประกอบการ MVNO และ MVNA ที่ได้รับใบอนุญาต
ซึ่งถือใบอนุญาตที่มีผลสมบูรณ์แต่ไม่สามารถสรุปสัญญาขายส่งกับ MNO รายใดได้เลย
ภายใต้บทเฉพาะกาลที่ร่างไว้
ตำแหน่งของผู้ประกอบการเหล่านั้นจะไม่เปลี่ยนแปลงเลยในวันที่ประกาศมีผลบังคับใช้
ประกาศฉบับนี้ไม่มีกลไกที่จะใช้ระยะเวลาเปลี่ยนผ่านในการแก้ไขความล้มเหลวของการเข้าถึงโครงข่ายที่สะสม
มานานกว่าทศวรรษ นี่คือสิ่งสำคัญที่สุดที่บทเฉพาะกาลควรทำ และปัจจุบันมันล้มเหลวที่จะทำสิ่งนั้น

การแก้ไขที่จำเป็น:

บทเฉพาะกาลใหม่ต้องกำหนดให้ กสทช. ดำเนินการตาม 4 มาตรการเฉพาะ ภายในเวลา 60 วัน นับจาก
ประกาศนี้มีผลบังคับใช้ เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง

มาตรการแรก คือการจัดให้มีการตรวจสอบอย่างเป็นทางการต่อผู้ได้รับใบอนุญาต MVNO และ MVNA
ทั้งหมด ที่ยังไม่ได้ซื้อสรุปสัญญาบริการขายส่งกับผู้ให้บริการโครงข่าย (MNO) รายใดเลย

มาตรการที่สอง กสทช. ต้องออกคำสั่งรายบุคคลไปยัง AIS และ True เพื่อกำหนดให้เริ่มการเจรจาอย่างเป็น
ทางการกับผู้ได้รับใบอนุญาตเหล่านั้นภายใน 10 วัน และต้องสรุปสัญญาขายส่งทั้งหมดให้เสร็จสิ้นภายใน
กำหนดเวลาสูงสุดไม่เกิน 120 วัน

มาตรการที่สาม คือการกำหนดให้ถอดถอนเงื่อนไขล่วงหน้าในการเข้าถึงโครงข่ายใดๆ ที่ไม่ได้ระบุหรืออนุมัติ
ไว้ในประกาศฉบับนี้โดยทันที

มาตรการสุดท้าย กสทช. ต้องเผยแพร่รายงานต่อสาธารณะ โดยระบุรายชื่อผู้ได้รับใบอนุญาตที่ยังไม่ได้เปิด
ให้บริการ รวมถึงรายชื่อ MNO ที่ได้รับการติดต่อเพื่อขอเข้าถึงโครงข่ายแต่ได้ปฏิเสธไป พร้อมทั้งแสดง
เหตุผลเฉพาะที่ได้รับแจ้งอย่างชัดเจน

ข้อกำหนดทั้งหมดนี้ถือเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ประกาศฉบับนี้มีผลบังคับใช้ในทางปฏิบัติได้
อย่างแท้จริง สำหรับผู้ประกอบการรายย่อยที่ต้องเฝ้ารอการเข้าถึงโครงข่ายมาเป็นเวลาหลายปี

คำถามข้อที่ 10: ประเด็นเพิ่มเติม

ประเด็นสำคัญที่ไม่ได้ครอบคลุมอยู่ในคำถามข้อที่ 1-9

10A - eSIM และการออนบอร์ดผู้ใช้บริการจากระยะไกล (eSIM and Remote Subscriber Onboarding):

ร่างประกาศไม่ได้แก้ไขเรื่องการจัดสรร eSIM หรือการออนบอร์ดผู้ใช้บริการจากระยะไกล ในขณะที่ตลาดไทยเคลื่อนตัวไปสู่การยอมรับ eSIM ผู้ประกอบกิจการ MVNO จำเป็นต้องมีความชัดเจนทางกฎระเบียบในเรื่องสิทธิความโหดโพรไฟล์ ความรับผิดชอบการจัดสรร SIM จากระยะไกล ภาระผูกพัน KYC ขั้นตอนการยกเลิกบริการ และการปฏิบัติตามกฎระเบียบในบริบทการออนบอร์ดจากระยะไกล หลักเกณฑ์ทางธุรกิจของ NCC (ข้อ 12) ได้จัดให้มีรูปแบบที่ละเอียด กสทช. ควรเพิ่มข้อกำหนดที่เทียบเท่ากัน

10B - การโอนย้ายค่ายเบอร์เดิมสำหรับผู้ให้บริการ MVNO (Number Portability for MVNO Subscribers):

ประกาศไม่ได้แก้ไขสิทธิการโอนย้ายค่ายเบอร์เดิมสำหรับผู้ให้บริการ MVNO ผู้ให้บริการ MVNO ควรมีสิทธิในการโอนย้ายค่ายเหมือนกับผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่น ประกาศต้องยืนยันการครอบคลุมของพวกเขาภายใต้กรอบโครงสร้าง MNP ที่มีอยู่ และระบุความรับผิดชอบตามลำดับของ MVNO และ MNO โฮสต์ในกระบวนการโอนย้าย

10C - การระบุประเภทใบอนุญาต (License Type Specification):

ประกาศควรรวมตารางระบุว่าใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมประเภทใด (ประเภทที่ 1, 2 หรือ 3) ที่จำเป็นสำหรับ MVNO ในแต่ละระดับและสำหรับ MVNA ผู้สมัครไม่ควรถูกกำหนดให้ต้องพิจารณาเรื่องนี้ด้วยตนเอง

10D - การป้องกันการบิดเบือนหลักเสียง (Anti-Circumvention):

ประกาศต้องรวมข้อกำหนดที่ระบุว่า ห้าม MNO, MVNA หรือ MVNO ใช้โครงสร้างสัญญา สถาปัตยกรรมทางเทคนิค การจัดเส้นทาง รูปแบบการเอาต์ซอร์ส หรือวิธีการอื่นใด เพื่อบรรลุผลลัพธ์ทางอ้อมที่เป็นสิ่งต้องห้ามหากทำโดยตรงภายใต้ประกาศนี้ สิ่งนี้เกี่ยวข้องโดยตรงกับเงื่อนไขล่วงหน้าเรื่องประสบการณ์: MNO จะไม่สามารถหลีกเลี่ยงข้อห้ามได้โดยการนำเงื่อนไขที่ไม่ได้รับอนุญาตไปฝังไว้ในเอกสารกระบวนการย่อยแทนที่จะระบุไว้ในข้อเสนอขายส่งที่เผยแพร่

10E - คำถามเพื่อความโปร่งใสรับผิดชอบที่ กสทช. ต้องตอบ:

ข้อเสนอฉบับนี้ขอเรียกร้องคำตอบเป็นลายลักษณ์อักษรสำหรับคำถามต่อไปนี้อย่างเป็นทางการเพื่อบันทึกไว้ในระบบ โดยเป็นส่วนหนึ่งของผลการพิจารณาภายหลังการรับฟังความคิดเห็นของ กสทช.:

- ผลลัพธ์ที่มีการบันทึกไว้ของการประชุม focus group ของ MVNO ในปี 2019 ถึง 2025 คืออะไร และได้มีการนำเสนอสรุปแก่ผู้ใด?
- ตัวชี้วัดผลงานหลัก (KPIs) ของ กสทช. ในการพัฒนาตลาด MVNO คืออะไร และผลลัพธ์เมื่อเทียบกับ KPIs เหล่านั้นในแต่ละปีตลอดห้าปีที่ผ่านมาเป็นอย่างไร?
- กสทช. ได้ดำเนินการอย่างไรบ้างในการบังคับใช้เงื่อนไขการเข้าถึงโครงข่าย MVNO จากการควมรวมกิจการ TRUE/DTAC และสถานะการปฏิบัติตามกฎระเบียบในปัจจุบันคืออะไร?
- แผนการของ กสทช. สำหรับ MVNO และฐานผู้บริโภคของพวกเขาคืออะไร หลังจากที่ NT ประกาศว่าไม่สามารถสนับสนุน MVNO ได้อีกต่อไป?
- เหตุใดวาระการประชุมที่ 4.16 จึงถูกเลื่อนออกไปมากกว่าห้าสิบครั้งในวาระการประชุมของบอร์ด กสทช. และกลไกการกำกับดูแลใดที่จะป้องกันไม่ให้เกิดการเลื่อนการดำเนินการที่จำเป็นตามประกาศฉบับสุดท้ายออกไปอีก?

ส่วนที่ 4: สรุปรวมการแก้ไขข้อกำหนดที่แนะนำ

ระดับความสำคัญ	ข้อกำหนด / ประเด็น	การดำเนินการที่จำเป็น
วิกฤต (CRITICAL)	ข้อกำหนดใหม่: การประมูลคลื่นความถี่ AIS/True	ห้าม AIS และ True เข้าร่วมในการประมูลคลื่นความถี่โดยไม่มีการแสดงหลักฐานสัญญาขายส่งที่มีผลบังคับใช้ร่วมกับ MVNA อย่างน้อยหนึ่งรายและ MVNO อย่างน้อยหนึ่งราย
วิกฤต (CRITICAL)	ข้อกำหนดใหม่: เงื่อนไขประสบการณ์ของ AIS	สั่งห้ามเงื่อนไขล่วงหน้าการเข้าถึงโครงข่ายทั้งหมดที่ไม่ได้รับอนุญาตตามประกาศนี้โดยชัดเจน สั่งการให้ถอดถอนรายบุคคลภายใน 30 วัน
วิกฤต (CRITICAL)	ภาคผนวก ก ใหม่: ตารางเมทริกซ์ชี้วัดความสามารถทางเทคนิค	กำหนดภาคผนวกบังคับระบุองค์ประกอบที่อนุญาตสำหรับ MVNO แต่ละชั้นและ MVNA ครอบคลุมชั้นโครงข่าย บริการ การดำเนินงาน และธุรกิจ ห้ามมีความคลุมเครือ
วิกฤต (CRITICAL)	บทเฉพาะกาลใหม่	ภายใน 60 วัน: ตรวจสอบผู้ได้รับใบอนุญาตที่ยังไม่ได้เปิดบริการ; สั่งการเจรจา MNO; บังคับถอดถอนเงื่อนไขล่วงหน้าที่ไม่ได้รับอนุญาต; เผยแพร่รายงานสาธารณะเกี่ยวกับความล้มเหลวของการเข้าถึง
วิกฤต (CRITICAL)	ข้อ 3: อำนาจบังคับใช้กฎระเบียบ	เพิ่มอำนาจการสั่งการที่ชัดเจนของ กสทช. สั่งห้ามเงื่อนไขเรื่องประสบการณ์ตามข้อ กำหนดให้เงื่อนไขการเข้าถึงที่ไม่ได้รับอนุญาตเป็นโมฆะมาแต่แรกเริ่ม (void ab initio)
วิกฤต (CRITICAL)	ข้อ 4: นิยาม MVNA	ยืนยันว่า MVNA อาจเป็นเจ้าของและดำเนินงานโครงข่ายและระบบไอทีทั้งหมด (full network and IT stack) สำหรับการดำเนินงานขายส่งและการเอื้อประโยชน์ ห้ามมีการโต้แย้งในประเด็นนี้อีก
วิกฤต (CRITICAL)	เงื่อนไขการควมรวม TRUE/DTAC	บังคับใช้เงื่อนไขการเข้าถึงโครงข่าย MVNO จากการควมรวมกิจการโดยทันที รายงานผลการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่อสาธารณะภายใน 30 วันนับจากประกาศมีผล
สูง (HIGH)	ข้อ 4: นิยามระดับชั้น	แทนที่ถ้อยคำอธิบายลักษณะยกตัวอย่าง "เช่น" ด้วยรายการองค์ประกอบโครงข่ายที่ละเอียดถี่ถ้วนสำหรับ Thin, Medium และ Full MVNO
สูง (HIGH)	ข้อ 4: เทคโนโลยี	อัปเดตนิยามทั้งหมดให้ครอบคลุม 4G LTE, VoLTE, 5G NR (NSA/SA), IMS, NFV/SDN, การนำไปใช้งานในรูปแบบเสมือนหรือคลาวด์
สูง (HIGH)	ข้อ 4: ประเภทใบอนุญาต	ระบุประเภทใบอนุญาตที่จำเป็น (ประเภทที่ 1/2/3) สำหรับ MVNOแต่ละชั้นและ MVNA ในตารางภายในประกาศ
สูง (HIGH)	ข้อ 6: การปฏิบัติที่เป็นธรรม	เพิ่มข้อกำหนดว่าเงื่อนไขการเข้าถึงที่ไม่ได้รับอนุญาตถือเป็นโมฆะและเป็นภาระละเลยในสาระสำคัญ เพิ่มกลไกคำสั่งชั่วคราวออกคำสั่งการเข้าถึงชั่วคราวภายใน 15 วันทำการ

สูง (HIGH)	ข้อ 9: เหตุผลการปฏิเสธ	จำกัดความเกณฑ์ทางการเงินที่เป็นวัตถุประสงค์และมีการเผยแพร่สำหรับเหตุผลด้านสถานะทางการเงิน นำมาใช้กับผู้สมัครทุกรายอย่างสอดคล้องกัน
สูง (HIGH)	ข้อ 13: รายการบริการ	อัปเดตให้ครอบคลุม 4G LTE, VoLTE, 5G NR (NSA/SA), network slicing, บริการ IMS และกรอบเวลาการเข้าถึงเทคโนโลยีในอนาคต
สูง (HIGH)	ข้อ 14: เนื้อหาข้อเสนอ	กำหนดให้มีข้อกำหนด API, การอ้างอิงส่วนต่อประสาน, พารามิเตอร์ SLA, รายละเอียดสภาพแวดล้อมการทดสอบ, วิธีการวางแผนความจุ
วิกฤต (CRITICAL)	ข้อ 16: สูตรต้นทุน MVNE	ยกเลิกกรอบการหักลดหย่อนคงที่ 4.60% และแทนที่ด้วยโมเดลต้นทุนบวกกำไรที่เป็นพลวัต (Dynamic Cost-Plus) ตามสถาปัตยกรรมจริงของประเภทผู้ให้บริการในแต่ละระดับ
วิกฤต (CRITICAL)	ข้อ 16: เกณฑ์ปริมาณขั้นต่ำ	กำหนดทางกฎหมายให้ MNO ต้องใช้ราคาขายส่งสำหรับระดับปริมาณ 100,000 เลขหมาย ตั้งแต่เลขหมายที่ 1 เป็นระยะเวลา 24 เดือนแรกของการดำเนินงาน
สูง (HIGH)	ข้อ 16: การยกเว้นประเภท Full-Tier	แทรกข้อกำหนดทางกฎหมายที่ชัดเจนในการยกเว้น Full-Tier MVNO และ MVNA จากการนำกรอบการคำนวณต้นทุนระบบ MVNE ต่อเลขหมายมาบังคับใช้อย่างสิ้นเชิง
สูง (HIGH)	ข้อ 16: ข้อมูลต้นทุน LRIC	กำหนดให้มีการทบทวนต้นทุนระบบทุกๆ 2 ปี โดยข้อมูลต้นทุนที่ใช้ต้องสะท้อนสถาปัตยกรรมแบบ Cloud-Native และแบบเสมือนจริงในปัจจุบัน และมีอายุไม่เกิน 24 เดือน
วิกฤต (CRITICAL)	ข้อ 16: การตรวจสอบฐานราคาค้าปลีก	ระงับการบังคับใช้หลักเกณฑ์ Retail Minus จนกว่าจะมีการตรวจสอบที่เป็นอิสระต่อเงื่อนไขการลดราคาค้าปลีก 12% จากการรวบรวมกิจการ โดยให้กำหนดนิยามทางกฎหมายของตัวแปร "ราคาค้าปลีก" ให้เป็นราคาที่สอดคล้องกับเงื่อนไขการลดราคา หรือเปลี่ยนไปใช้ฐานราคาต้นทุนที่แท้จริงแบบ LRIC+ แทน
สูง (HIGH)	ข้อ 16: อัตราผลตอบแทน	นำเกณฑ์ขั้นต่ำราคาขายปลีกมาใช้ เพิ่มทางเลือก Cost Plus นำการทดสอบการบีบอัดราคาไรของ NKOM มาใช้เป็นเกณฑ์สำรอง นำกรอบส่วนแบ่งรายได้ตามระดับชั้นของ NCC มาใช้
สูง (HIGH)	ข้อ 16: โครงสร้างค่าธรรมเนียมตามต่อ	MNO ชำระค่าธรรมเนียมประจำปีตามรายได้เพียงรายเดียวในฐานะผู้ถือครองคลื่นความถี่หลัก MVNA และ MVNO ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมบน airtime เดียวกัน
วิกฤต (CRITICAL)	ข้อ 21 & 22: กำหนดเวลาข้อมูล	เพิ่มผลลัพธ์แบบขั้นบันไดสำหรับการพลาดกำหนดเวลาข้อมูล 15 วัน โดยเริ่มจากการแจ้งเตือนสาธารณะ ไปสู่ค่าเตือนอย่างเป็นทางการ และสิ้นสุดที่การตัดสินใจพิพาทเป็นประโยชน์ต่อ MVNO
วิกฤต (CRITICAL)	ข้อ 22: หน้าต่างการออนบอร์ด	กำหนดเวลา 10 วันสำหรับเครือข่ายโฮสต์ในการตอบรับอย่างเป็นทางการและระบุหัวหน้าทีม และ 20 วันสำหรับคำแถลงความพร้อมที่เด็ดขาดหรือคำปฏิเสธที่มีเหตุผลส่งไปยังทั้ง MVNO และ กสทช.

วิกฤต (CRITICAL)	ข้อ 23: ข้อจำกัดการเจรจา	บังคับใช้กำหนดเวลาสิ้นสุดเด็ดขาดสูงสุด 120 วันนับจากคำขออย่างเป็นทางการครั้งแรกเพื่อสรุปสัญญาพาณิชย์และเทคนิคทั้งหมด ห้ามใช้การอนุมัติภายในของ MNO มาล่าช้า
สูง (HIGH)	ข้อกำหนดใหม่: Reference Access Offer	บังคับใช้รูปแบบ RAO: แบบฟอร์มมาตรฐาน เว็บไซต์ขายส่งเฉพาะ การส่งสำเนาอัตโนมัติไปยัง กสทช. รายละเอียดผู้ติดต่อ FAQ เอกสารอธิบาย API
สูง (HIGH)	ข้อกำหนดใหม่: การเปิดตัวโครงการ	บังคับจัดตั้งคณะทำงานร่วมออนบอร์ดภายใน 10 วันหลังจากลงนามสัญญา และกำหนดให้ยื่นสัญญาต่อ กสทช. ภายใน 14 วัน
สูง (HIGH)	การกำหนด SMP	กสทช. ต้องวิเคราะห์ตลาดภายใน 60 วัน และกำหนด MNO รายใหญ่ที่มีอำนาจเหนือตลาดพร้อมภาระผูกพันการเข้าถึงแบบอสมมาตรที่เข้มงวดขึ้น
สูง (HIGH)	บทที่ 5: การส่งต่อข้อพิพาท	บังคับใช้ขั้นตอนการส่งต่อข้อพิพาทที่เข้มงวด (เทคนิค 5 วัน / ผู้บริหาร 10 วัน) ตามด้วยการส่งเรื่องให้ กสทช. ทันที พร้อมกลไกคำสั่งชั่วคราวภายใน 15 วันทำการ
สูง (HIGH)	บทที่ 5: การพิจารณาแบบ Fast-Track	กำหนดหน้าต่างการพิจารณาข้อพิพาทแบบ fast-track ภายใต้งบบังคับภายใน 45 วันโดยไม่มีการขยายเวลาสำหรับข้อพิพาทปฏิเสธการเข้าถึงตามข้อ 35
สูง (HIGH)	บทที่ 5: การเผยแพร่บรรทัดฐานคดี	กำหนดให้ กสทช. ต้องเผยแพร่คำชี้แจงหลักการกำกับดูแลที่ชัดเจนภายใน 30 วันหลังจากมีคำตัดสินข้อพิพาทเพื่อสร้างบรรทัดฐานสาธารณะที่มีผลผูกพัน
ปานกลาง (MEDIUM)	ข้อ 29: การยุติสัญญา	กำหนดให้ กสทช. ออกคำสั่งชั่วคราวภายใน 30 วันนับจากวันที่มีหนังสือแจ้งเจตนายุติสัญญาที่มีการคัดค้าน
ปานกลาง (MEDIUM)	ข้อ 38: อัตราค่าธรรมเนียม	แสดงอัตราค่าธรรมเนียมระยะเวลาส่งเสริมการลงทุนเป็นเปอร์เซ็นต์ของอัตรามาตรฐานที่มีผลใช้บังคับ ไม่ใช่ตัวเลขคงที่
ปานกลาง (MEDIUM)	ข้อ 38: ระยะเวลาส่งเสริมการลงทุน	คำนวณระยะเวลาส่งเสริมการลงทุน 3 ปีจากวันที่เริ่มเปิดให้บริการเชิงพาณิชย์ของผู้ประกอบกิจการแต่ละราย ไม่ใช่วันที่ประกาศมีผล
ปานกลาง (MEDIUM)	ข้อ 38: แรงจูงใจ MNO	เพิ่มส่วนลดค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมในรายได้ขายส่งสำหรับ MNO ที่สามารถบรรลุเกณฑ์รายได้ขายส่งขั้นต่ำจาก MVNO ที่เป็นอิสระ
ปานกลาง (MEDIUM)	ข้อ 38: การทบทวนผลลัพธ์	บังคับทบทวนผลเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาส่งเสริมการลงทุน ขยายเวลาอัตโนมัติและเพิ่มความเข้มงวดภาระผูกพันเข้าถึงหากมี MVNO อิสระเปิดดำเนินการน้อยกว่า 3 ราย
ปานกลาง (MEDIUM)	บทที่ 4: การตรวจสอบกำกับดูแล	การรายงานรายไตรมาสของ MVNO/MVNA การรายงานความจุขายส่งประจำปีของ MNO อำนาจการตรวจสอบของ กสทช. ข้อกำหนดแผนการออกจากเครือข่าย
ปานกลาง (MEDIUM)	ข้อกำหนดใหม่: 5G / เทคโนโลยีอนาคต	ภาระผูกพันการขายส่งครอบคลุมทุกยุคเทคโนโลยี กำหนดเวลาเข้าถึงโครงข่าย 8 สัปดาห์ (สำหรับรายแรกในตลาด) และ 4 สัปดาห์สำหรับการเปิดตัวเทคโนโลยีใหม่

ปานกลาง (MEDIUM)	ข้อกำหนดใหม่: eSIM	เพิ่มกฎเกณฑ์การจัดสรร eSIM การจัดสรรความรับผิดชอบ KYC กรอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบ
ปานกลาง (MEDIUM)	ข้อกำหนดใหม่: โอนย้ายค่ายเบอร์เดิม	ยืนยันการครอบคลุมของผู้ใช้บริการ MVNO ภายใต้กรอบโครงสร้าง MNP ที่มีอยู่ ระบุความรับผิดชอบการโอนย้ายค่ายของ MVNO และ MNO โฮสต์
ปานกลาง (MEDIUM)	ข้อกำหนดใหม่: การป้องกันการบิดเบือน	สั่งห้ามการบรรลุผลลัพธ์ทางอ้อมที่เป็นสิ่งต้องห้ามผ่านโครงสร้างสัญญา เทคนิค หรือการดำเนินงานใดๆ
วิกฤต (CRITICAL)	กระบวนการทางปกครอง / กระบวนการที่ชอบด้วย กฎหมาย	ระงับการปิดรับฟังความคิดเห็นสาธารณะจนกว่าจะครบ 30 วันหลังจาก รายงานการประชุม กสทช. อย่างเป็นทางการและเหตุผลการลงมติแยก รายบุคคลสำหรับเสียงที่แตกแยก 4:3 ได้รับการเผยแพร่ออนไลน์อย่าง สมบูรณ์ หรือออกเอกสารแนบท้าย (Addendum) เพื่อแจกแจงข้อคัดค้าน ของเสียงข้างน้อยโดยทันที

ส่วนที่ 5: บทสรุป

เอกสารยื่นข้อเสนอฉบับนี้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของการถือใบอนุญาต MVNA ปัจจุบันในประเทศไทย ประสบการณ์ตรงในกระบวนการซื้อไฟฟ้าและการปฏิเสธการให้เข้าถึงโครงข่ายที่อธิบายไว้ในที่นี้ ควบคู่ไปกับประสบการณ์การเป็นที่ปรึกษาด้านกฎระเบียบและเชิงพาณิชย์ในอุตสาหกรรม MVNA/MVNE/MVNO/MNO ระดับโลกมานานกว่าสองทศวรรษ

เนื้อหาในเอกสารฉบับนี้ต่อยอดโดยตรงจากข้อเสนอเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างเป็นทางการที่ส่งมอบให้กับ กสทช. ในระหว่างการประชุม focus group ที่จัดขึ้นติดต่อกันตั้งแต่ปี 2019 ถึง 2025

บทบัญญัติหลายประการของร่างประกาศถือเป็นพัฒนาการปรับปรุงที่แท้จริง ซึ่งรวมถึงภาระผูกพันในการปฏิบัติที่เป็นธรรม หน้าต่างการตอบสนองความพร้อมใน 20 วัน ข้อกำหนดความต่อเนื่องในการให้บริการ 45 วัน และแพ็คเกจส่งเสริมการลงทุนในบทที่ 6 สิ่งเหล่านี้ได้รับการยอมรับและสนับสนุน

แต่การปรับปรุงกรอบโครงสร้างที่ล้มเหลวนั้นยังไม่เพียงพอ วาระการประชุมของบอร์ด กสทช. สำหรับการปฏิรูป MVNO ถูกเลื่อนออกไปมากกว่าห้าสิบครั้ง มีการออกใบอนุญาต MVNO มากกว่า 65 ใบ แต่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่กลับต้องปิดตัวลง ไม่มี MVNO รายใดเปิดให้บริการบนโครงข่าย AIS หรือ True ได้

ผู้รับใบอนุญาต MVNA ต้องเสียเวลามากกว่าหนึ่งปีในข้อพิพาทเกี่ยวกับสิ่งที่ตนเป็นเจ้าของและติดตั้งได้ โดยไม่ได้รับคำตอบเด็ดขาดที่มีการเผยแพร่

AIS กำหนดเงื่อนไขประสบการณ์สามปีที่ทำให้การเข้าสู่ตลาดเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ในเชิงโครงสร้าง และ กสทช. ยังไม่ได้ดำเนินการใดๆ เงื่อนไข MVNO จากการควมรวม TRUE/DTAC ไม่ได้รับการบังคับใช้เลยเป็นเวลากว่าสามปีแปดเดือน

MNO ขายข้อมูลค่าปลั๊กแบบไม่จำกัดในขณะที่คิดราคา MVNO เป็นรายเมกะไบต์ สิ่งเหล่านี้ไม่ใช่รายละเอียดทางกฎระเบียบย่อยๆ แต่เป็นความล้มเหลวเชิงระบบที่สะสมมานานกว่าทศวรรษที่ร่างประกาศฉบับนี้ยังไม่ได้แก้ไข

มาตรการห้าประการที่จะส่งผลกระทบสูงสุดต่อการพัฒนาตลาด และ กสทช. มีอำนาจที่จะดำเนินการได้ทันที มีดังนี้:

- กำหนดคุณสมบัติการเข้าร่วมประมูลคลื่นความถี่บนพื้นฐานของการปฏิบัติตามการเปิดให้เข้าถึงโครงข่ายขายส่งที่มีหลักฐานชัดเจน นี่คือเครื่องมือเชิงบังคับที่มีประสิทธิภาพที่สุดที่มีอยู่และไม่ต้องพึ่งพากฎหมายใหม่
- สั่งห้ามในเนื้อหาของประกาศฉบับนี้ ต่อทุกเงื่อนไขล่วงหน้าในการเข้าถึงโครงข่ายที่ไม่ได้รับอนุญาตตามกรอบการกำกับดูแล ซึ่งรวมถึงข้อกำหนดเรื่องประสบการณ์ของ AIS และสั่งการให้ถอดถอนออกโดยทันที
- เผยแพร่ตารางเมทริกซ์ขีดความสามารถทางเทคนิค (Technical Capability Matrix) ที่เด็ดขาดเป็นภาคผนวกภาคบังคับ เพื่อแก้ไขปัญหาย่างถาวรในเรื่องสิ่งที่ MVNO แต่ละชั้นและ MVNA ได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของและดำเนินงาน
- เพิ่มบทเฉพาะกาลสั่งการให้ กสทช. ดำเนินการภายใน 60 วันต่อสถานการณ์ของผู้ได้รับใบอนุญาตทั้งหมดที่ยังไม่ได้เปิดบริการ
- เพิ่มกลไกคำสั่งชั่วคราวในกระบวนการระงับข้อพิพาท เพื่อให้ MVNO ที่ถูกปฏิเสธคำขอเข้าถึงได้รับการคุ้มครองทางกฎระเบียบชั่วคราวภายใน 15 วันทำการ ควบคู่กับการกำหนดหน้าต่างการพิจารณาข้อพิพาทแบบ fast-track ภาคบังคับภายใน 45 วัน เพื่อขจัดคอขวด 150 วันในปัจจุบันออกไปโดยสิ้นเชิง

หากมีการดำเนินการตามมาตรการเหล่านี้ ประการฉบับนี้จะมีโอกาสอย่างแท้จริงในการพัฒนาตลาด MVNO ที่มีความยั่งยืนในประเทศไทย

หากไม่มีการดำเนินการตามมาตรการเหล่านี้ ตลาดจะยังคงดำเนินไปตามแนวทางเดิมในปัจจุบัน นั่นคือ มีผู้ประกอบการน้อยลง ไม่สามารถเข้าถึงโครงข่ายรายได้ที่ครอบคลุมตลาดได้ และจะนำไปสู่การประชุม focus group อีกครั้งในอีกสองปีข้างหน้าเพื่อครอบคลุมวาระการประชุมในเรื่องเดิมๆ

ฝ่ายผู้ยื่นข้อเสนอพร้อมที่จะจัดหาข้อมูลเพิ่มเติมทางเทคนิคหรือพาณิชย์เพื่อสนับสนุนตำแหน่งใดๆ ที่ระบุไว้ในการยื่นข้อเสนอฉบับนี้แก่ กสทช.

กสทช.

ได้รับการร้องขออย่างเป็นทางการให้จัดทำคำชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อตอบสนองต่อทุกประเด็นที่ได้รับการยกขึ้น รวมถึงประเด็นในส่วนที่ 2 ที่นอกเหนือไปจากคำถามรับฟังความคิดเห็นล่วงหน้า ก่อนที่ประกาศฉบับสุดท้ายจะได้รับการรับรอง

แอลัน ราสมุสเซน (Allan Rasmussen)

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท เอ็มวีเอ็นโอ เซอร์วิสেস จำกัด
(Chief Executive Officer, MVNO Services Co., Ltd) | กรกฎาคม 2026

ภาคผนวกเกณฑ์มาตรฐานทางกฎระเบียบสากล (INTERNATIONAL REGULATORY BENCHMARK ANNEX)

หลักฐานสนับสนุนสำหรับการยื่นข้อเสนอรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ MVNO ของ กสทช.

แอลัน ราชูสมุสเซน | บริษัท เอ็มวีเอ็นโอ เซอร์วิสেস จำกัด | กรกฎาคม 2026

วัตถุประสงค์ของภาคผนวกนี้: ภาคผนวกนี้รวบรวมบรรทัดฐานทางกฎระเบียบจากเขตอำนาจศาลอื่นๆ ที่สนับสนุนตำแหน่งที่นำเสนอในการยื่นข้อเสนอล้างโดยตรง

แต่ละกรณีด้านล่างแสดงให้เห็นว่าการปฏิรูปเฉพาะที่เสนอสำหรับประเทศไทยนั้นมียุติจริง ได้รับการทดสอบแล้ว หรือได้รับการตัดสินโดยศาลหรือหน่วยงานกำกับดูแลในที่อื่นแล้ว

สิ่งนี้จัดทำขึ้นเพื่อแสดงให้เห็นว่าคำขอที่เพิ่มขึ้นในข้อเสนอหลักไม่ใช่เรื่องแปลกประหลาด: แต่เป็นสิ่งที่สะท้อนถึงแนวปฏิบัติสากลที่จัดตั้งขึ้นในตลาดโทรคมนาคมที่มีฟังก์ชันการทำงานเป็นปกติ

1. การออกใบอนุญาตคลื่นความถี่บนเงื่อนไขล่วงหน้าการเข้าถึงบริการขายส่งของ MVNO

นี่คือบรรทัดฐานที่สำคัญที่สุดในภาคผนวกนี้

มันสนับสนุนข้อเสนอที่ว่า AIS และ True

ไม่ควรมีความสมมติในการประมูลคลื่นความถี่โดยไม่มีการแสดงหลักฐานการปฏิบัติตามภาระผูกพันการเข้าถึงบริการขายส่งของ MVNO

ประเทศเยอรมนี - Bundesnetzagentur (BNetzA)

ภาระผูกพันผู้ให้บริการ (Service Provider Obligation) ถูกฝังอยู่ในเงื่อนไขการประมูลคลื่นความถี่ 5G ปี 2019 และได้รับการบังคับใช้โดยคำสั่งศาลในปี 2024

คำตัดสินการจัดสรรคลื่นความถี่ของ BNetzA สำหรับการประมูล 5G ปี 2019 (ย่านความถี่ 2 GHz และ 3.6 GHz) รวมถึง 'ภาระผูกพันผู้ให้บริการ' ที่มีผลผูกพัน ซึ่งเป็นข้อกำหนดสำหรับผู้ชนะการประมูลในการเจรจาการเข้าถึงโครงข่ายขายส่งร่วมกับ MVNO ในฐานะเงื่อนไขของใบอนุญาต ไม่ใช่เรื่องพาณิชย์ตามสมัครใจ

เมื่อ BNetzA ผ่อนปรนภาระผูกพันนี้ภายใต้แรงกดดันทางการเมืองในภายหลัง MVNO สองราย ได้แก่ Freenet และ EWE Tel ได้ยื่นทำทนายคำตัดสินในชั้นศาล ศาลปกครองแห่งโคโลญจน์ (Cologne Administrative Court) ตัดสินว่าเงื่อนไขใบอนุญาตได้รับการจัดตั้งขึ้นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และสั่งให้ BNetzA พิจารณาเงื่อนไขการเข้าถึงโครงข่ายขายส่งใหม่ ศาลปกครองสูงสุดของเยอรมนีได้พิพากษายืนตามคำตัดสินนี้ในการอุทธรณ์ปี 2024

นอกจากนี้ในเดือนตุลาคม 2021 BNetzA ได้ออกคำตัดสินระงับข้อพิพาทที่มีผลผูกพันยืนยันว่า MVNO อาจอ้างสิทธิในข้อตกลงผู้ให้บริการที่แนบมากับใบอนุญาตคลื่นความถี่ปี 2019 ได้โดยตรง และส่งผลให้ผู้ประกอบการโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ต้องถูกบังคับทางกฎหมายในการเจรจาการเข้าถึงของ MVNO กฎหมายเยอรมันให้อำนาจตามแนวทางนี้อย่างชัดเจน: มาตรา 60 และ 61 ของ Telekommunikationsgesetz (พรบ.โทรคมนาคม) อนุญาตให้การประมูลคลื่นความถี่และขั้นตอนการยื่นขอข้อเสนอสามารถรวมเงื่อนไขล่วงหน้าได้ เช่น ข้อผูกพันที่มีผลผูกพันในการจัดหาการเข้าถึงขายส่งแก่ MVNO

Source: Bundesnetzagentur press release, 18 October 2021 (bundesnetzagentur.de); Cenerva, "MVNOs win appeal over 5G license conditions for wholesale access"; CMS Expert Guide to 5G Regulation and Law, Germany.

ประเทศเยอรมนี - คณะกรรมการการยุโรป / BNetzA (มาตรการแก้ไขการควบรวมกิจการปี 2014)

Telefónica ถูกกำหนดให้จัดหาความจุโครงข่ายสูงถึง 30% แก่ MVNO เพื่อเป็นเงื่อนไขในการอนุมัติการควบรวมกิจการ

ในฐานะเงื่อนไขของการอนุมัติการเข้าซื้อกิจการ E-Plus ของ Telefónica ในปี 2014 คณะกรรมการการยุโรปกำหนดให้ Telefónica ต้องจัดหาการเข้าถึงความจุโครงข่ายขายส่งสูงถึง 30% แก่ MVNO Drillisch (ต่อมาคือ 1&1 Drillisch) พร้อมทางเลือกในการซื้อเพิ่มอีก 10%

นี่คือบรรทัดฐานโดยตรงสำหรับการปฏิบัติกับบริการเข้าถึงขายส่ง MVNO ในฐานะเงื่อนไขที่แนบมากับเหตุการณ์การควบรวมตลาดครั้งใหญ่ ซึ่งตรงกับสถานการณ์ในประเทศไทยภายหลังการควบรวม TRUE/DTAC ที่มีการกำหนดเงื่อนไขการเข้าถึงของ MVNO แต่ยังไม่มีการบังคับใช้

Drillisch ใช้ความจุที่ได้รับการรับประกันนี้ในการเติบโตส่วนแบ่งการตลาดอย่างมีนัยสำคัญในหลายปีต่อมา แสดงให้เห็นว่าการเข้าถึงโครงข่ายที่บังคับใช้ เมื่อมีการบังคับใช้อย่างแท้จริง จะช่วยสร้างการเข้าสู่ตลาดที่มีการแข่งขันจริง ไม่ใช่เพียงแค่การออกใบอนุญาตบนกระดาษ

Source: Journal of Regulatory Economics, "Mandated MVNO access and MNO investment in mobile network markets: evidence from Germany & Spain"; SDxCentral, "Germany Could Have Four 5G Players Following Auction".

สาธารณรัฐเช็ก - สำนักงานโทรคมนาคมเช็ก (ČTÚ)

การเข้าถึงขายส่งของ MVNO ถูกฝังอยู่โดยตรงในเงื่อนไขการประมูลคลื่นความถี่ 700 MHz และ 5G

ČTÚ ได้รวมภาระผูกพันการเข้าถึงขายส่งของ MVNO ไว้โดยตรงภายในเงื่อนไขใบอนุญาตสำหรับการประมูลคลื่นความถี่ 700 MHz โดยยอมรับรูปแบบธุรกิจ Full MVNO และ MVNE (Enabler) อย่างชัดเจนภายในเงื่อนไขการประมูล

หน่วยงานกำกับดูแลของเช็กยังได้พิจารณาขยายภาระผูกพันแบบเดียวกันไปยังย่านความถี่ที่สูงขึ้น (3400–3600 MHz) และพิจารณาเสนอการลดค่าธรรมเนียมคลื่นความถี่เพื่อเป็นสิ่งจูงใจให้แก่ผู้ประกอบการที่ขยายข้อผูกพันการเข้าถึงบริการขายส่งโดยสมัครใจครอบคลุมการถือครองคลื่นความถี่ทั้งหมด ซึ่งเทียบเคียงได้โดยตรงกับโครงสร้างจูงใจ MNO ที่เสนอในข้อเสนอหลัก

นอกจากนี้ในกระบวนการพิจารณาช่วงปี 2021–2023

เมื่อหน่วยงานกำกับดูแลไม่สามารถพิสูจน์การครอบงำตลาดร่วมกันเพื่ออ้างสิทธิการกำกับดูแลขายส่งแบบ ex ante ในวงกว้าง

คณะกรรมการการยุโรปเองได้ชี้ว่าเงื่อนไขใบอนุญาตคลื่นความถี่คือเครื่องมือบังคับใช้ที่เหมาะสม โดยระบุชัดเจนว่า 'ในกรณีที่ O2 ปฏิเสธหรือล่าช้าในการให้เข้าถึงโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ČTÚ มีเครื่องมือทางกฎหมายที่จำเป็นในการบังคับใช้เงื่อนไขภายใต้ใบอนุญาตคลื่นความถี่ของ O2' สิ่งนี้ยืนยันว่าการบังคับใช้ที่เชื่อมโยงกับคลื่นความถี่ได้รับการยอมรับในระดับคณะกรรมการการยุโรปว่าเป็นเครื่องมือทางกฎระเบียบที่ถูกต้องและเพียงพอสำหรับการบังคับการเข้าถึงของ MVNO โดยเป็นอิสระและไม่ต้องพึ่งพาความสามารถในการพิสูจน์การครอบงำตลาดอย่างเป็นทางการ

Source: MVNO Europe, "MVNO Europe welcomes the Czech Regulatory Authority's draft terms & conditions for upcoming 5G auction" (02/08/2019); European Commission, Digital Strategy, decision of 24/03/2023 (Case CZ/2021/2351).

สหภาพแอฟริกาใต้ - หน่วยงานกำกับดูแลการสื่อสารอิสระแห่งแอฟริกาใต้ (ICASA)

การสนับสนุน MVNO ถูกเขียนไว้โดยตรงในการผูกพันการเสริมสร้างศักยภาพของใบอนุญาตคลื่นความถี่

กรอบใบอนุญาตคลื่นความถี่ที่มีความต้องการสูงของ ICASA รวมการผูกพันการเสริมสร้างศักยภาพที่มีผลผูกพันต่อผู้ชนะการประมูล โดยระบุข้อกำหนดในการสนับสนุนผู้ประกอบการโครงข่ายเสมือนเคลื่อนที่อย่างชัดเจนเป็นเงื่อนไขของการถือครองใบอนุญาตคลื่นความถี่

กรอบโครงสร้างของ ICASA จำกัดความผู้ได้รับใบอนุญาตส่วนหนึ่งตามการอ้างอิงถึงการผูกพันในการขายส่ง: ผู้ได้รับใบอนุญาตถูกนิยามว่าเป็นผู้ที่ 'ควบคุมการเข้าถึงโครงข่ายการเข้าถึงวิทยุ (RAN) ของตน และมีความสามารถในการจัดหาบริการ IMT บนฐานการขายส่งสำหรับการโรมมิ่งและลูกค้า MVNO' สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่าความสามารถขายส่งของ MVNO ถูกปฏิบัติในฐานะคุณลักษณะเชิงโครงสร้างของสิ่งที่มีความหมายต่อการถือครองใบอนุญาตคลื่นความถี่หลัก ไม่ใช่ทางเลือกเพิ่มเติมทางพาณิชย์

Source: ICASA, "Icasa on spectrum auction and licensing: full statement," TechCentral, September 2020.

เหตุใดเรื่องนี้จึงมีความสำคัญต่อประเทศไทย

กรณีทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการเชื่อมโยงการเข้าถึงคลื่นความถี่กับการปฏิบัติตามกฎระเบียบขายส่งของ MVNO เป็นแนวปฏิบัติทางกฎระเบียบที่จัดตั้งขึ้นและสอดคล้องกฎหมาย ซึ่งมีการนำไปใช้ในยุโรปและแอฟริกา ถูกฝังอยู่ในกฎหมายโทรคมนาคมขั้นปฐมภูมิในเยอรมนี ได้รับการพิพากษายืนโดยศาลเมื่อหน่วยงานกำกับดูแลพยายามที่จะผ่อนปรน และได้รับการยอมรับว่าเป็นเครื่องมือบังคับใช้ที่เพียงพอโดยคณะกรรมการยุโรปเอง การประมูลคลื่นความถี่ที่จะเกิดขึ้นของ กสทช. นำเสนอโอกาสนี้อย่างพอดีบพอดี นี่ไม่ใช่ข้อเสนอที่แปลกใหม่หรือรุนแรง แต่เป็นการก้าวตามให้ทันกับจุดที่หน่วยงานกำกับดูแลที่เทียบเคียงกันได้ยืนอยู่แล้ว

2. รูปแบบข้อเสนอการเข้าถึงโครงข่ายอ้างอิง (Reference Access Offer - RAO) - ดำเนินงานแล้วในประเทศมาเลเซีย

ข้อเสนอหลักนำเสนอการแทนที่แนวทาง 'หนังสือแสดงเจตจำนง' ที่ไม่เป็นทางการ ด้วย Reference Access Offer มาตรฐานที่เผยแพร่บนเว็บไซต์ของ MNO แต่ละราย

นี่ไม่ใช่ข้อเสนอในเชิงทฤษฎี

แต่เป็นข้อกำหนดทางกฎระเบียบที่มีผลบังคับใช้และดำเนินงานจริงในตลาดเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เทียบเคียงกันได้

ประเทศมาเลเซีย - Malaysian Communications and Multimedia Commission (MCMC)

มาตรฐานภาคบังคับว่าด้วยการเข้าถึง (Mandatory Standard on Access) กำหนดให้ผู้ให้บริการเข้าถึงทุกรายต้องเผยแพร่ Reference Access Offer ที่มีผลผูกพัน รวมถึงสำหรับการเข้าถึงของ MVNO เป็นการเฉพาะ

ภายใต้พระราชบัญญัติการสื่อสารและมัลติมีเดียของมาเลเซีย และมาตรฐานภาคบังคับว่าด้วยการเข้าถึง (MSA) ที่ออกโดย MCMC ผู้ประกอบกิจการโครงข่ายที่ได้รับการกำหนดให้เป็นผู้ให้บริการเข้าถึง (Access Providers) ต้องเผยแพร่และบำรุงรักษา Reference Access Offer (RAO) ซึ่งเป็นเอกสารที่มีโครงสร้างและมีผลยืนยัน เพื่อดึงเกณฑ์เงื่อนไขทางพาณิชย์และเทคนิคที่ผู้แสวงหาการเข้าถึง รวมถึง MVNO จะสามารถรับบริการเข้าถึงขายส่งได้

RAO ที่เผยแพร่ของ U Mobile (มีผลบังคับใช้ 1 พฤษภาคม 2023) เป็นเอกสารสาธารณะที่สามารถดาวน์โหลดได้ ซึ่งระบุเฉพาะเจาะจงถึงการเข้าถึงของ MVNO ในฐานะหมวดหมู่การเข้าถึงที่แยกต่างหากชัดเจน โดยมีข้อกำหนดทางพาณิชย์ที่กำหนดไว้ รวมถึงรอบการแจ้งหนี้ ข้อกำหนดเงินประกัน (หลักประกันธนาคาร) ภาระผูกพันการเจรจาด้วยความสุจริตที่มีการอ้างอิงไว้กับ MSA และกรอบเวลาตอบสนองที่วัดเป็นวันทำการ

รูปแบบ RAO นี้ให้ผลลัพธ์ตรงตามโครงสร้างที่เสนอในข้อเสนอหลัก: ข้อเสนอขายส่งที่เป็นมาตรฐานและได้รับการเผยแพร่ แทนที่จะเป็นการเจรจาเฉพาะหน้า (ad hoc) ที่ถูกกระตุ้นด้วยหนังสือที่ไม่เป็นทางการ

Source: U Mobile Sdn Bhd, Reference Access Offer, 1 May 2023 (u.com.my); MCMC, Mandatory Standard on Access, Determination No. 3 of 2016 and subsequent reviews.

เหตุใดเรื่องนี้จึงมีความสำคัญต่อประเทศไทย

ประเทศมาเลเซียได้ดำเนินงานระบบที่ถูกเสนอสำหรับประเทศไทยอยู่แล้ว

ผู้ประกอบกิจการหลักของมาเลเซียทุกรายเผยแพร่ Reference Access Offer ที่ยืนยันเงื่อนไขของ MVNO สิ่งนี้ช่วยขจัดความคลุมเครือที่เกิดขึ้นจากกระบวนการ 'หนังสือแสดงเจตจำนง'

ที่ไม่เป็นทางการของประเทศไทย

และจัดให้หน่วยงานกำกับดูแลรวมถึงผู้แสวงหาการเข้าถึงมีจุดเริ่มต้นที่ชัดเจนและเป็นสาธารณะสำหรับการเจรจา การนำรูปแบบนี้มาใช้ไม่ใช่การขอให้ กสทช. ประดิษฐ์สิ่งใหม่ แต่เป็นการขอให้ กสทช.

นำรูปแบบที่ผ่านการพิสูจน์แล้วซึ่งใช้งานโดยหน่วยงานกำกับดูแลในภูมิภาคเดียวกันมาปรับใช้

3. กำหนดเวลาการเจรจาและการระงับข้อพิพาทที่เข้มงวด

ส่วนนี้สนับสนุนโดยตรงต่อข้อเสนอที่ว่า กสทช. ต้องละทิ้งกรอบเวลาที่ไม่มีจุดสิ้นสุด และหันมา hardcode กำหนดเวลาเจรจาสิ้นสุดเด็ดขาด การพิจารณาข้อพิพาทแบบทางด่วน และบทลงโทษสำหรับการถ่วงเวลา เพื่อป้องกันการขัดขวางเชิงโครงสร้างโดยเครือข่ายโฮสต์

ประเทศมาเลเซีย - Malaysian Communications and Multimedia Commission (MCMC)

มาตรฐานภาคบังคับว่าด้วยการเข้าถึงบังคับใช้ข้อจำกัดเจรจาเด็ดขาดและการส่งต่อข้อพิพาทที่มีโครงสร้าง

MCMC บังคับใช้กำหนดเวลาเจรจาสิ้นสุดเด็ดขาดที่ 4 เดือน (120 วัน) ในการสรุปสัญญาขายส่งในกรณีที่ไม่มีสัญญาเดิมอยู่ก่อน ข้อจำกัดนี้ลดลงเหลือ 3 เดือนหากคู่สัญญากำลังอัปเดตสัญญาพาณิชย์ที่มีผลบังคับใช้

สำหรับข้อพิพาท กรอบโครงสร้างกำหนดให้มีกระบวนการส่งต่อข้อพิพาทตามลำดับชั้นหลายระดับ ผู้แสวงหาการเข้าถึงต้องผ่านช่องทางการระงับข้อพิพาทภายในทางเทคนิคและพาณิชย์ที่กำหนดไว้ให้ครบถ้วนก่อนที่คณะกรรมการจะรับพิจารณาข้อพิพาทเพื่อการแทรกแซงทางกฎหมายที่มีผลผูกพัน สิ่งนี้ช่วยป้องกันการถ่วงเวลาทางเทคนิคอย่างไม่มีจุดสิ้นสุดในระดับการจัดการชั้นล่าง

Source: MCMC, Mandatory Standard on Access, Determination No. 3 of 2016; MCMC, Guidelines on Dispute Resolution, 2017

ประเทศแคนาดา - Canadian Radio-television and Telecommunications Commission (CRTC)

กรอบโครงสร้างบังคับ MVNO นำการอนุญาโตตุลาการข้อเสนอสุดท้าย (Final Offer Arbitration) และการบังคับใช้กฎป้องกันการยื้อเวลามาใช้

ในคำตัดสินล่าสุดปี 2026 CRTC ได้ตัดสินอย่างชัดเจนว่ากลยุทธ์การถ่วงเวลาในระหว่างขั้นตอนการนำไปใช้งานและการออนบอร์ด ถือเป็นการขัดต่อพระราชบัญญัติโทรคมนาคมแห่งชาติ CRTC ดำเนินการกำหนดวันที่แน่นอนอย่างแข็งขันเพื่อให้สัญญาพาณิชย์ได้รับการสรุปเสร็จสิ้นหากคู่สัญญามาถึงทางตัน

หากผู้ดำเนินงานโฮสต์และ MVNO ไม่สามารถตกลงอัตราค่าบริการขายส่งได้ภายในกรอบเวลาที่กำหนด CRTC บังคับให้ทั้งสองฝ่ายเข้าสู่กระบวนการอนุญาโตตุลาการข้อเสนอสุดท้าย (Final Offer Arbitration) โดยแต่ละฝ่ายจะส่งราคาขายสุดท้าย และหน่วยงานกำกับดูแลจะเลือกราคาใดราคาหนึ่ง สิ่งนี้สร้างความเสี่ยงทางการเงินอย่างมหาศาลสำหรับ MNO ที่พยายามจะถ่วงเวลาหรือตั้งราคาขายส่งให้สูงเกินจริงในระหว่างการเจรจา

Source: CRTC Telecom Regulatory Policy 2021-130 (Review of mobile wireless services); CRTC Telecom Decision 2023-335 (Final offer arbitration between Bell Mobility Inc. and Quebecor Media Inc. regarding MVNO wholesale access rates)

สหราชอาณาจักร - Ofcom

การพิจารณาข้อพิพาทแบบทางด่วนและกลไก "หนังสือแจ้งจุดตาย" (Deadlock Letter)

หลักเกณฑ์ของ Ofcom จำกัดกรอบเวลาในการแก้ไขความขัดแย้งของการเข้าถึงบริการโทรคมนาคม โดยอนุญาตให้ผู้ประกอบกิจการส่งต่อข้อพิพาทที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขไปยังการพิจารณาอิสระหลังจากกรอบเวลาที่เข้มงวด 6 สัปดาห์ (เพื่งปรับลดลงจาก 8 สัปดาห์เพื่อเร่งการเข้าสู่ตลาด) สิ่งที่สำคัญคือ หาก MNO ออก "หนังสือแจ้งจุดตาย" (Deadlock Letter) อย่างเป็นทางการเพื่อยอมรับการหยุดชะงักก่อนกำหนด 6 สัปดาห์ ผู้แสวงหาการเข้าถึงสามารถข้ามกรอบเวลาที่เหลือทั้งหมดและขอรับการแทรกแซงจากหน่วยงานกำกับดูแลได้ทันที สิ่งนี้ป้องกันไม่ให้ MNO ถ่วงเวลาเพื่อยื้อแผนการเปิดตัวของคู่แข่ง

Source: Ofcom, Dispute Resolution Guidelines; UK Communications Act 2003 (Sections 185-191 on dispute resolution).

ประเทศบราซิล - Agência Nacional de Telecomunicações (Anatel)

การจัดความล่าช้าเชิงกลยุทธ์ผ่านหน้าต่างการเจรจาที่แน่นอน

หลักเกณฑ์ความละเอียดของ Anatel จัดความล่าช้าเชิงกลยุทธ์โดยการบังคับใช้หน้าต่างการเจรจาที่เข้มงวดควบคู่ไปกับการเปิดเผยข้อมูลทางเทคนิคและสถาปัตยกรรมภาคบังคับ กรอบโครงสร้างนี้ห้ามไม่ให้เครือข่ายโฮสต์ใช้ประโยชน์จากความไม่สมมาตรของข้อมูลหรือเงื่อนไขล่วงหน้าการดำเนินงานที่ไม่ผ่านการอนุมัติเพื่อยื้อเวลาการออนบอร์ด

Source: Anatel Resolution No. 718/2020 (Telecommunications Network Access Regulation).

เหตุใดเรื่องนี้จึงมีความสำคัญต่อประเทศไทย

เกณฑ์มาตรฐานเหล่านี้พิสูจน์ให้เห็นว่าการพึ่งพาการเจรจาที่ไม่มีจุดสิ้นสุดโดยไม่มีกำหนดเวลาที่สามารถบังคับใช้นั้น ถือเป็นความผิดปกติทางกฎระเบียบที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการรายเดิม หน่วยงานกำกับดูแลในมาเลเซีย แคนาดา สหราชอาณาจักร และบราซิล ต่างตระหนักดีว่า MNO รายใหญ่ใช้เวลาเป็นอาวุธ ข้อจำกัดที่เด็ดขาดในการเจรจา กลไกข้อพิพาทแบบทางด่วน และบทลงโทษอนุญาตต่อตลาดที่รุนแรงสำหรับการถ่วงเวลา ล้วนเป็นเครื่องมือสากลมาตรฐาน กสทช. ต้องนำกลไกเหล่านี้มาใช้เพื่อทำลายความมั่งคั่งของตลาดในปัจจุบัน และทำให้มั่นใจได้ว่าการตลาดกำหนดเวลานั้นสร้างต้นทุนที่แท้จริงให้แก่เครือข่ายโฮสต์

4. ภาระผูกพันแบบอสมมาตร (Asymmetric Obligations) สำหรับผู้ประกอบการรายใหญ่

ข้อเสนอหลักนำเสนอให้ กสทช. กำหนดให้ AIS และ True เป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาดอย่างมีนัยสำคัญ (SMP) และบังคับใช้ภาระผูกพันขายส่งที่เข้มงวดขึ้นกับพวกเขาโดยเฉพาะ แทนที่จะปฏิบัติกับ MNO ทุกรายอย่างเหมือนกัน

สหภาพยุโรป - กรอบโครงสร้าง BEREC / คณะกรรมาธิการยุโรป)

การกำหนดผู้มีอำนาจเหนือตลาดอย่างมีนัยสำคัญ (SMP) ในฐานะกลไกมาตรฐานสำหรับกำหนดภาระผูกพันการเข้าถึง การไม่เลือกปฏิบัติ ความโปร่งใส และการควบคุมราคา แก่ผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายใหญ่

กรอบการกำกับดูแลของสหภาพยุโรปสำหรับการสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ให้อำนาจแก่หน่วยงานกำกับดูแลระดับชาติในการกำหนดผู้ประกอบการที่มีอำนาจเหนือตลาดอย่างมีนัยสำคัญในตลาดขายส่งที่กำหนดไว้ และบังคับใช้ภาระผูกพันแบบ ex ante กับผู้ประกอบการเหล่านั้นโดยเฉพาะ - รวมถึงภาระผูกพันการเข้าถึง ข้อกำหนดการไม่เลือกปฏิบัติ การแยกบัญชี และการควบคุมราคา นี่คือรูปแบบอสมมาตรแบบเดียวกับที่เสนอในข้อเสนอหลัก

แม้ในคดีของเช็กที่คณะกรรมาธิการยุโรปปฏิเสธความพยายามเฉพาะในการกำหนดการครอบงำตลาดร่วมกัน แต่ก็ยังเป็นเพราะหลักฐานการครอบงำตลาดร่วมกันถูกประเมินว่าไม่เพียงพอ - ไม่ใช่เพราะการกำกับดูแลแบบอสมมาตรต่อผู้ประกอบการรายใหญ่เป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสมในหลักการ คำแนะนำทางเลือกของคณะกรรมการเองคือการพึ่งพาภาระผูกพันการเข้าถึงที่เชื่อมโยงกับใบอนุญาตคลื่นความถี่ที่มีอยู่ของคู่สัญญาหลัก O2 ซึ่งเป็นการตอกย้ำแนวทางการกำหนดเงื่อนไขคลื่นความถี่ในหัวข้อที่ 1 ข้างต้น

ประเทศสเปนจัดเป็นตัวอย่างเชิงบวกที่ชัดเจน: งานวิจัยที่ได้รับการบันทึกโดย BEREC แสดงให้เห็นว่าสเปนได้นำภาระผูกพันการเข้าถึงของ MVNO มาใช้เป็นการเฉพาะเพื่อเป็นมาตรการแก้ไขสำหรับผู้มีอำนาจเหนือตลาดอย่างมีนัยสำคัญร่วมกัน และข้อกำหนดนี้ไม่ได้ลดลง - แต่อันที่จริงแล้วมีความเชื่อมโยงกับการเพิ่มขึ้นของ - การลงทุนในเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่โดยผู้ประกอบการที่ได้รับการกำหนด

Source: Bird & Bird, "European Commission rejects Czech mobile access proposals"; Journal of Regulatory Economics "Mandated MVNO access & MNO investment in mobile network market: evidence Germany/Spain (2024).

เหตุใดเรื่องนี้จึงมีความสำคัญต่อประเทศไทย

สิ่งนี้ตอบข้อโต้แย้งโดยตรงที่ว่า การกำกับดูแลแบบอสมมาตรเป็นสิ่งที่แปลกประหลาดหรือไม่เป็นธรรม มันเป็นแนวปฏิบัติปกติที่ใช้ทั่วสหภาพยุโรปโดยเฉพาะสำหรับตลาดที่มีผู้ประกอบการจำนวนน้อยรายครอบงำการเข้าถึงบริการขายส่ง ซึ่งตรงกับสถานการณ์ของ AIS และ True ในประเทศไทยอย่างพอดิบพอดี และหลักฐานเชิงประจักษ์จากประเทศสเปนก็ช่วยหักล้างข้อโต้แย้งที่ว่าภาระผูกพันการเข้าถึงภาคบังคับจะทำให้การลงทุนในโครงข่ายโครงสร้างพื้นฐานของผู้ประกอบการ

5. ส่วนแบ่งรายได้ตามระดับชั้นและนิยามขีดความสามารถทางเทคนิค

ข้อเสนอหลักนำเสนอให้มีตารางเมตริกซ์ขีดความสามารถทางเทคนิคเพื่อจำกัดความสิทธิที่ชัดเจนว่า MVNO ในแต่ละระดับและ MVNA สามารถเป็นเจ้าของและดำเนินงานสิ่งใดได้บ้าง และรูปแบบส่วนแบ่งรายได้ตามระดับชั้นที่สะท้อนถึงระดับของการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในแต่ละระดับ

ประเทศไนจีเรีย - Nigerian Communications Commission (NCC)

หลักเกณฑ์ทางธุรกิจสำหรับการดำเนินงานเครือข่ายเสมือนโทรศัพท์เคลื่อนที่ (พฤษภาคม 2026) และกรอบใบอนุญาตสำหรับการจัดตั้ง MVNO

กรอบการกำกับดูแลของ NCC - ซึ่งได้รับการอ้างอิงอย่างกว้างขวางในข้อเสนอหลัก - จัดเป็นแบบจำลองร่วมสมัยที่ชัดเจนที่สุดในสิ่งที่กรอบโครงสร้างของประเทศไทยกำลังขาดหายไป: ตารางเมตริกซ์ขีดความสามารถทางเทคนิคแบบแยกส่วนประกอบเป็นรายตัว (ภาคผนวก D ของกรอบใบอนุญาต) จับคู่ทุกชั้นเครือข่าย (RAN, Core Network, Service Layer, Operations, Business Support) เทียบกับแต่ละระดับใบอนุญาต

หลักเกณฑ์ทางธุรกิจของ NCC ยังระบุโครงสร้างส่วนแบ่งรายได้ตามระดับชั้นที่เชื่อมโยงโดยตรงกับระดับของโครงสร้างพื้นฐานที่แต่ละระดับเป็นเจ้าของ: 25% MVNO / 75% โฮสต์ สำหรับระดับต่ำสุด และเพิ่มขึ้นเป็น 50/50 สำหรับระดับ Full MVNO และ MVNA - สะท้อนถึงหลักการที่ว่าส่วนแบ่งรายได้ควรติดตามการลงทุนและความรับผิดชอบในการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริง ไม่ใช่กำหนดด้วยสูตรเดียวที่เหมือนกันหมด

สิ่งที่วิฤกตคือ กรอบโครงสร้างของ NCC ยังกำหนดกรอบเวลาการดำเนินงานที่มีผลผูกพัน (ข้อกำหนดการตอบรับใน 10 วัน, ยืนยันความพร้อมใน 20 วัน และสูงสุด 120 วันสำหรับการสรุปสัญญาพาณิชย์) พร้อมคำชี้แจงที่ชัดเจนว่ากระบวนการอนุมัติภายในของ MNO ไม่สามารถนำมาเป็นข้อแก้ตัวสำหรับความล่าช้า - ซึ่งสนับสนุนการปฏิรูปกรอบเวลาที่เสนอในข้อเสนอหลักโดยตรง

Source: Nigerian Communications Commission, Business Rules for Mobile Virtual Network Operations in Nigeria, May 2026; License Framework for the Establishment of Mobile Virtual Network Operators in Nigeria.

เหตุใดเรื่องนี้จึงมีความสำคัญต่อประเทศไทย

ประเทศไนจีเรียเป็นตลาดที่อยู่ในช่วงเริ่มต้นของการพัฒนา MVNO มากกว่าประเทศไทย แต่กรอบการกำกับดูแลของพวกเขากลับมีความละเอียดและมีความสมบูรณ์ในการดำเนินงานมากกว่าอย่างเห็นได้ชัด
นี่คือหลักฐานที่ชัดเจนที่สุดว่ากรอบการกำกับดูแลของประเทศไทยนั้นต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำที่คาดหวังจากหน่วยงานกำกับดูแลโทรคมนาคมที่มีฟังก์ชันการทำงานในปัจจุบันปี 2026

6. การทดสอบการบีบอัดราคากำไร (Margin Squeeze Testing) เป็นเกณฑ์สำรองราคา

ข้อเสนอหลักนำเสนอให้มีการนำระเบียบวิธีทดสอบการบีบอัดราคากำไรในลักษณะเดียวกับ NKOM ของนอร์เวย์มาใช้เป็นเกณฑ์สำรองสำหรับข้อพิพาทอัตราค่าบริการขายส่ง แทนที่จะพึ่งพาเพียงสูตร Retail Minus พร้อมเกณฑ์ขั้นต่ำการหักออกที่คงที่

ประเทศนอร์เวย์ - Norwegian Communications Authority (Nkom)

หน่วยงานกำกับดูแลโทรคมนาคมของนอร์เวย์ (Nkom)

ได้นำวิธีการทดสอบการบีบอัดราคากำไรที่มีโครงสร้างมาใช้กับข้อพิพาทการเข้าถึงขายส่งโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยตรวจสอบว่ากลยุทธ์การตั้งราคาขายปลีกของผู้ประกอบกิจการรายใหญ่ -

รวมถึงแพ็คเกจหลักที่เป็นเรื่องและแพ็คเกจส่งเสริมการขาย -

จะช่วยให้คู่แข่งที่มีประสิทธิภาพสมเหตุสมผลซึ่งซื้อในอัตราขายส่งที่เทียบเท่ากันสามารถแข่งขันได้อย่างมีกำไรหรือไม่

แนวทางนี้แก้ไขปัญหาลาดของไทยที่มีหลักฐานชัดเจนโดยตรงในเรื่องที่ MNO

ขายข้อมูลค่าปลีกแบบไม่จำกัดในราคาคงที่ในขณะที่คิดราคา MVNO เป็นรายเมกะไบต์ขายส่ง -

ซึ่งเป็นโครงสร้างที่การทดสอบการบีบอัดราคากำไรถูกออกแบบมาเพื่อตรวจจับและป้องกันโดยเฉพาะ

ระเบียบวิธีกระบวนการนี้จัดตั้งขึ้นเป็นอย่างดีในแนวปฏิบัติการกำกับดูแลของกลุ่มนอร์ดิกและยุโรปในวงกว้าง ในฐานะเครื่องมือการวิเคราะห์ที่เหมาะสมเมื่อสูตร Retail Minus

เพียงอย่างเดียวไม่สามารถปกป้องการบิดเบือนราคาผ่านข้อเสนอขายปลีกที่เป็นแพ็คเกจหรือชุดรวมได้

7. สรุป: บรรทัดฐานสากลที่จับคู่กับข้อเสนอการยื่นพิจารณา

ข้อเสนอในการยื่นต่อ กสทช.	บรรทัดฐานสากลอ้างอิง	เขตอำนาจศาล
กำหนดคุณสมบัติการประมูลคลื่นความถี่บนการเปิดเข้าถึงขายส่ง MVNO	ภาระผูกพันผู้ให้บริการในใบอนุญาตคลื่นความถี่; มาตรการแก้ไขการควมรวมกิจการกำหนดความจุเข้าถึง 30%	ประเทศเยอรมนี (BNetzA, 2014 และ 2019)
การเข้าถึงที่เชื่อมโยงกับคลื่นความถี่เป็นเครื่องมือบังคับใช้ที่ถูกต้อง แม้ไม่มีผลสรุปการครอบงำตลาดอย่างเป็นทางการ	คณะกรรมการการยุโรปยืนยันว่าเงื่อนไขใบอนุญาตคลื่นความถี่เป็นกลไกการบังคับใช้ที่เพียงพอ	สาธารณรัฐเช็ก / คณะกรรมาธิการยุโรป (2023)
การสนับสนุน MVNO เขียนลงในเงื่อนไขใบอนุญาตคลื่นความถี่ในฐานะข้อผูกพันเสริมสร้างศักยภาพ	กรอบการออกใบอนุญาตคลื่นความถี่ความต้องการสูงรวมภาระผูกพันบังคับสนับสนุน MVNO	ประเทศแอฟริกาใต้ (ICASA)
แทนที่หนังสือแสดงเจตจำนงที่ไม่เป็นทางการด้วย Reference Access Offer มาตรฐานที่เผยแพร่	มาตรฐานภาคบังคับว่าด้วยการเข้าถึงกำหนดให้ผู้ให้บริการเข้าถึงทุกรายต้องเผยแพร่ RAO รวมถึงเงื่อนไขเฉพาะของ MVNO	ประเทศมาเลเซีย (MCMC)
กำหนดให้ AIS และ True เป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาดอย่างมีนัยสำคัญพร้อมภาระผูกพันที่เข้มงวดขึ้น	กรอบโครงสร้าง SMP พร้อมภาระผูกพัน ex ante ด้านการเข้าถึง การไม่เลือกปฏิบัติ และการควบคุมราคา	สหภาพยุโรป (กรอบโครงสร้าง BEREC) ประเทศสเปน
ตารางเมทริกซ์ขีดความสามารถทางเทคนิคภาคบังคับ จำกัดความถี่ที่แต่ละระดับติดตั้งได้ชัดเจน	ตารางเมทริกซ์ขีดความสามารถจำแนกเป็นรายส่วนประกอบโครงข่ายเผยแพร่เป็นภาคผนวกกฎหมายที่มีผลผูกพัน	ประเทศไนจีเรีย (NCC, พฤษภาคม 2026)
รูปแบบส่วนแบ่งรายได้ตามระดับชั้นสะท้อนถึงระดับของการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน	รูปแบบส่วนแบ่งรายได้ตามระดับชั้นตั้งแต่ 25/75 ถึง 50/50 แยกตามระดับใบอนุญาต	ประเทศไนจีเรีย (หลักเกณฑ์ทางธุรกิจของ NCC)
กำหนดเวลาเจรจาที่มีผลผูกพันโดยไม่มีข้อแก้ตัวสำหรับความล่าช้าภายในของ MNO	กรอบโครงสร้างกำหนดเวลา 10/20/120 วันพร้อมข้อกำหนดจัดความล่าช้าอย่างชัดเจน	ประเทศไนจีเรีย (หลักเกณฑ์ทางธุรกิจของ NCC)
การทดสอบการบีบอัดราคาใดเป็นเกณฑ์สำรองราคาป้องกันการละเมิดระหว่างขายปลีก unlimited เทียบกับขายส่ง per-MB	ระเบียบวิธีทดสอบการบีบอัดราคาใดที่มีโครงสร้างนำมาใช้กับการกำหนดราคาขายส่งโทรศัพท์เคลื่อนที่	ประเทศนอร์เวย์ (Nkom)
ศาลจะบังคับใช้สิทธิการเข้าถึงของ MVNO แม้หน่วยงานกำกับดูแลจะพยายามผ่อนปรนกฎเกณฑ์	MVNO ชนะคำสั่งศาลที่มีผลผูกพันบังคับให้หน่วยงานกำกับดูแลต้องคืนภาระผูกพันขายส่งที่เข้มงวด	ประเทศเยอรมนี (ศาลปกครองแห่งโคโลญจน์, 2024)
กำหนดเวลาเจรจาที่มีผลผูกพันโดยไม่มีข้อแก้ตัวสำหรับความล่าช้าภายในของ MNO	ข้อจำกัดการเจรจาที่เข้มงวด 4 เดือน และขั้นตอนการส่งต่อข้อพิพาทที่มีโครงสร้างชัดเจน	ประเทศมาเลเซีย (MCMC)
มาตรการคุ้มครองชั่วคราวภาคบังคับและการพิจารณาข้อพิพาทแบบ fast-track	การพิจารณาข้อพิพาทแบบ fast-track 6 สัปดาห์ และกลไกข้ามขั้นตอนผ่าน "Deadlock Letter"	สหราชอาณาจักร (Ofcom)
ผลลัพธ์อัตโนมัติสำหรับการไม่ปฏิบัติตามกรอบเวลาและการถ่วงเวลา	คำตัดสินการบังคับใช้กฎป้องกันความล่าช้า และการบังคับเข้าสู่อนุญาโตตุลาการข้อเสนอสุดท้าย (Final Offer Arbitration)	ประเทศแคนาดา (CRTC)

8. บันทึกปิดท้ายเกี่ยวกับการใช้ภาคผนวกนี้

แหล่งข้อมูลทั้งหมดที่อ้างอิงในภาคผนวกนี้ถูกดึงมาจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิและอุตสาหกรรมที่เป็นสาธารณะในเดือนกรกฎาคม 2026 และสามารถจัดหาฉบับเต็มให้แก่ กสทช. ได้เมื่อมีการร้องขอ